

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRASTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEPHONE: (312) 985-0500

Vol. LXXIII Kalėd. 20 a.

PIRMADIENIS — MONDAY, RUGPIJTIS — AUGUST 27, 1979

Nr. 200

LKB Kronika Nr. 38

SAŽINĖ VIRŠ ĮSTATYMŲ

Lietuvos TSR Aukščiausios tarybos prezidiumui,

Nuorašai:

Lietuvos vyskupams ir vyskupijų valdytojams,

Tikintųjų teisėms ginti katalikų komitetui

Kauno arkivyskupijos kunigų, Adresas: 235467 Žagarė, Joniškio raj., kun. Gustavas Gudavičius

Pareikšimas

1975 m. rugpjūčio 1 d. Helsinkio 34 valstybės, jų tarpe TSRS ir Vatikano, pasirašė Baigiamąjį aktą, kuriame skaitome:

— Dalyvaujančios valstybės gerbs žmogaus teises ir pagrindines laisves, įskaitant minties, sąžinės, religijos ir įsitikinimų laisvę, nepaisant skirtingos rasės, lyties kalbos ir religijos...

— Šia prasme dalyvaujančios valstybės pripažina ir gerbs asmenybės laisvę išpažinti, vienasmeniška arba bendrai su kitais, religiją arba tikybą, veikiant pagal savo sąžinę...

— Dalyvaujančios valstybės pripažįsta visuotinę žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių reikšmę...

— Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių srityje dalyvaujančios valstybės veiks pagal SNO įstatytą tikslus ir pagal Visuotinę žmogaus teisių deklaraciją (Tarkos, Saugumo ir bendradarbiavimo laubai, Vilnius, "Mintis", 1975, p. 22-23).

— Įgyvendindamos savo suverenines teises, įskaitant teisę leisti savi įstatymai ir nustatinti administracines taisykles, jos derins su savo juridiniais įsipareigojimais pagal tarptautinę teisę; jos, be to, deramai atsižvelgs į Saugumo ir bendradarbiavimo Europoje pasitarimo Baigiamąjį Aktą nuostatas ir juos vykdys (ten pat, p. 26).

Lietuvos katalikai ir kiti tikintieji manė, kad, pasirašius šį svarbų dokumentą aukščiausiam lygį, atėjo galas religinei diskriminacijai, kad visi potvarkiai, nukreipti prieš tikintuosius, bus atšaukti arba paskelbti negaliojančiais. Deja, gavosi priešingai.

1976 m. liepos 28 d. Lietuvos TS R Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumas išleido naują įsaką, kuriuo norima, kaip galint greičiau laikui, sunaikinti katalikų Bažnyčią Lietuvoje. Ir taip visi TSRS tarptautiniai susitarimai mums nieko nedavė.

Susipažinę su minėtu įsaku — "Religinių susivienijimų nuostatais", mes, kunigai, kaip kanoniškai tikri parapijų vadovai, teisėti jų atstovai, viso arkivyskupijos tikintųjų giliausių sielvartų, rūpesčių ir reikalų reiškėjai, esame verčiami sąžinės pareikšti, kad šis įstatymas yra antikonstitucinis, antihumaniškas ir priešingas tarptautiniams TSRS susitarimams. Todėl jį laikytis mes negalime! Be to, norime priminti, kad Katalikų Bažnyčia savo prigimtimi nėra kokia tai politinė organizacija, bet grynai religinė bendruomenė. Ir savo viduje ji tvarkosi pagal Kanonų teisę savarankiškai. Šitai pripažįsta ir tarybinės valdžios atstovai, tvirtindami:

— Tarybų valstybė ir jos valdžios organai nesikiša į Bažnyčios vidaus reikalus, t.y. į jos kanoninę ir dogmatinę veiklą (J. Ruginis).

Dar kartą mes norime priminti, kad Lietuvos katalikai bažnyčias statė savo praeitimi ir lėmimu per 600 metų! Ir mes negalime prileisti net minties, kad "kieko tai nutarimų" būtų uždarinėjamos mūsų šventovės, iš kurių daugelis yra visosajunginės ar respublikinės reikšmės paminklai (o Stalino — Chruščiovo uždarytos bažnyčios yra gyva, kraujuojanti žaizda tikintųjų širdyse). Ir, priešingai, remdamesi Visuotine žmogaus teisių deklaracija ir Helsinkio Baigiamuoju Aktu, esame įsitikinę, kad tikintiesiems reikia naujų bažnyčių Klaipėdoje, Elektrėnuose, Akmenėje ir kitų didesnių miestų mikrorajonuose.

Religinių susivienijimų nuostata 3-as straipsnis leidžia būti religinės bendruomenės nariams tik sulaukus 18 metų. Pagal Bažnyčios mokslą ir Kanonų teisę nuo krikšto žmogus tampa pilnamečiu Bažnyčios nariu.

(Bus daugiau)

Popiežiaus žodis apie sąjungininką

Varšuva. — Žinios iš Lenkijos praneša, kad iš popiežiaus Lenkijoje pasakytų kalbų komunistinė vyriausybė daugiausia rūpėsčių sukėlė šis sakiny:

"Kai atmetame Kristų, kai norime nusikratyti tuo raktu, kuris mus įveda į lenkų tautos istoriją, — kalbėjo popiežius, — patenkame į nenugalimus prieštaravimus. Nesuprantame patys savęs. Negalime suprasti, pavyzdžiui, šio miesto, Varšuvos, Lenkijos sostinės, kuri 1944 metais ryžosi stoti į nelygią kovą su užpuoliku, nors buvo sąjungininkų palikta likimo valiai".

"Didžiam broliui" rusai labai nemaloni tiesa, kad jis leido vokiečiams išduoti tūkstančius lenkų, tyčia sustabdę puolimą Varšuvos fronte.

Pabėgėlio diena

Bonna. — Rugpjūčio 2 d. vokiečių katalikų žmonių pagalbos organizacijos Caritas iniciatyva visoje vakarų Vokietijoje bus paskelbta "Pabėgėlio diena". Pader-

bornio Arkivysk. Degenhart naują atsišaukimą paragino visus tikintuosius pasirūpinti Vietnamo pabėgėlių likimu. "Mes nesame pajėgūs pašalinti pabėgėlių tragedijos priežasčių, pažymi arkivyskupas, bet, kaip Bažnyčios nariai, esame pašaukti ištiesti šiem nelaimingiem, visko netekusiems žmonėms pagalbos ranką. Arkivyskupas ypač ragina religines ir žmonių pagalbos organizacijas bei pavienius tikintuosius suteikti ir Federatyvinę Vokietiją tvykstantiems pabėgėliams pastogę ir darbą. Priimant pabėgėlius reikia, ypač rūpintis, kad jų šeimos nebūtų suskaldytos, kad vaikai, seneliai ir ligoniai būtų glaudžiami drauge su kitais savo šeimos nariais.

Münsterio vyskupas specialiu laišku kreipėsi į visus vyskupijos tikintuosius, ragindamas suteikti skubią pagalbą Vietnamo pabėgėliams, pasiūlant laisvus butus, įstijant načiaiūčius, skiriant finansinę paramą. Ne tik Münsterio vyskupijoje, bet ir visoje vakarų Vokietijoje tikintieji labai dosniai atsiliepia į vyskupų raginimą pagelbėti Vietnamo pabėgėliams.

Eilės prie parduotuvių — nuolatinis reikšinsy Sovietų Sąjungoje. Čia matome pirkėjų eiles prie baldų krautuvių Maskvoje

Maskva kaltina Kiniją

HANOI. — Sovietų žinių agentūra Tassas iš Hanoi pakartoja gana pikta Vietnamo laikraščio straipsnį, kaltinantį komunistinę Kiniją. Pranešime skelbiama, kad Pekinas pirmiausia nukreipia savo žvilgsnį į Pietryčių Aziją, siekia užgrobti tvirtus ir patogius placentumus, iš kurių jis galėtų kontroliuoti visą regioną. Vietnamui priklausančios Spratlio ir Paraseilių salos esančios jūrų keliuose tarp Azijos šalių ir tarp Azijos bei Europos, turi svarbią strateginę reikšmę, kuri žadina ekspansionistinius Pekino reakcionierių apetitus. 1974 metais jie neteisėtai okupavo Paraseilių salas, kurias tada kontroliavo Saigonas, o dabar ketina užgrobti Spratlio salas.

Kinijos pretenzijos į šiuos du salynus sutampa su jos suintensyvėjusiomis ginkluotomis provokacijomis prieš šiaurinius Vietnamo pasienio rajonus, kas komplikuoja labai įtemptą padėtį, ir su jos ne kartą pareikštais grasinimais pradėti antrąją agresiją prieš Vietnamą. Tai rodo, kad Kinija nori dar labiau didinti nestabilitumą ir demaskuoja Kinijos valdžios karingumą, išdavikiškumą ir reakcingumą.

Tassas tvirtina, kad tos salos priklauso nuo seno Vietnamui ir todėl Kinija neturi į jas jokius teisius. Visi šie nesutarimai ir Kinijos dėl sienų su Sov. Rusija ir Vietnamu rodo, kad komunistinis pasaulis toli gražu nėra

taip vieningas, kaip vis buvo komunistinių ideologų tvirtinama.

Užgrobimo politika

Nieko gero apie Kiniją nepasakė ir Vietnamo delegacijos viršininkas Kiniją veda užgrobimo politiką. Delegacijos vadovas Liem pareiškė, kad praktiškai Pekino veiksmai neatitinka jo teigimų, kad Kinija "atkakliai vykdo taikos politiką" ir "remia penkis tūkstantus sambūvio principus". Kai šalių ir tarp Azijos bei Europos, turi svarbią strateginę reikšmę, kuri žadina ekspansionistinius Pekino reakcionierių apetitus. 1974 metais jie neteisėtai okupavo Paraseilių salas, kurias tada kontroliavo Saigonas, o dabar ketina užgrobti Spratlio salas.

Maskva kaltina JAV

MASKVA. — Sovietų Sąjunga pakaitino Ameriką, kad ši stabdo pastangas demilitarizuoti Indijos vandenyną, kuris esą labai svarbus Sovietų Sąjungos saugumui. Pravda rašo, kad pasitarimas tuo reikalu Washingtono nutruko ir net nebuvo nustatyta kito tokio pasitarimo data. Pravda pagrasta, kad jei ir toliau JAV demonstruos savo militarizmą Indijos vandenyne, tai susilauks blogų pasekmių.

Kunigų pakeitimai okup. Lietuvoje

Ok. Lietuva. — Gautomis iš okupuotos Lietuvos žiniomis Kauno arkivyskupijos ir Vilkaviškio vyskupijos apaštalinio administratoriaus vysk. Liūdo Povilonio pirminis pastoralinis laiškas buvo skaitomas bažnyčiose rugpjūčio 19 d. sekmadienio pamaldose.

Be to, naujasis apaštalinis administratorius jau padarė keletą pakeitimų. Kauno arkivyskupijos kancleriu paskirtas buvęs Kulautuvos klebonas kun. Antanas Bitvinskis vieton buvusio kanclerio kun. Izidoriaus Butkaus. Marijampolės dekanu paskirtas kun. Leonas Lešinskas, Marijampolės klebonas, vieton buvusio kun. Vaclovo Degučio, j Marijampolės vikaru paskirtas kun. Pečiūnionis iš A. Panemunės, o jo vieton j A. Panemunę paskirtas naujai įšventintas kun. Gracijus Sakalauškas. Kun. Albinas Jau-degis dėl sveikatos ir amžiaus iš pareigų atleistas.

Alyvos juosta

Corpus Christi, Te. — Prie Texas valstijos pakraščiu iš Meksikos atplaukusi alyvos juosta buvo užtikta 65 pėdų gilumoje. Manoma, tačiau, kad didesnio užteršimo nebus, kai po poros dienų juosta pasieks krantus.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Iš Irano pranešama, kad kurdai po trijų dienų kovų numalšinti. Taip skelbia diktatoriaus ajatolos šaltiniai, tačiau šių žinių nebuvo galima patikrinti, nes kovos vietose nutrauktas telefonas.

— Trečiojo pasaulio gyventojų skaičius labai auga ir manoma, kad po dvidešimtmečio išsiskys didelė nedarbo problema. Meksikos City miestas turėsias 30 mil. gyventojų.

— Kiniją šiais metais aplankys apie 100,000 turistų. Sekančiais metais manoma tas skaičius padvigubės.

— Iš Saudi Arabijos per mėnesį JAV įvežama gazolino 1,211,000 statinių, iš Nigerijos 975,000, o iš Venecuelos 872,000.

— Nikafagvoj, kaip skelbia švietimo ministras, 65 proc. suaugusiųjų neraštingi.

— Jungtinių Tautų šaltiniai praneša, kad Libane buvo nukauti trys Jungtinių Tautų dali-

nio vyrai ir du sužeisti.

— Libano vyriausybė pareiškė norinti susitikimo su JAV administracijos aukštaisiais asmenimis, norint sulaukyti nuolatinis Libano puolimus, kuriuos vykdo Izraelis.

— New Yorke buvo sulaukijus Sovietų lėktuvus, kadangi jame buvo pabėgusio baletininko Godunovo žmona, kuri, vyro teigimu, norėjo likti Amerikoje ir rusų terorizacijai grįžti į Sov. Rusiją. Amerikiečių pareigūnai šį reikalą tyrė.

Kas didina infliaciją

Washingtonas, D.C. — Maistas, medicina, namai ir gazolinas yra tie dalykai, kurie nepaprastai didina infliaciją. Šių gyvenimui būtiniausių dalykų infliacija yra 17 nuoš., beveik tris kartus didesnė, negu kitų reikmenų.

GERIAUSIA GYVENAS KOMUNISTINIS KRAŠTAS

Frankfurt. — Manoma, kad iš visų komunistinių kraštų geriausia gyvena Rytų Vokietijos žmonės. Visą laiką šio krašto gyventojai turėjo gana neblogą gyvenimo standartą ir dar tas standartas vis aukštėja. Per metus kiekvieno dirbančiojo vidurkis yra 5,000 dol. Taip pat vienas iš trijų šeimų turi automobilį. Visa tai nebūtų taip lengva, jeigu šie 17 mil. Rytų Vokietijos gyventojų negautų didelio pastiprinimo iš kapitalistinės Vakarų Vokietijos. Tiek Vakarų Vokietijos gyventojai, tiek pati Bonnos vyriausybė meta milijonus markių Rytų Vokietijos gyventojams. Įvairios subsidijos įgalina rytietį vokiečių turėti automobilį, gerti skotiską degtinę, nešioti amerikietiškus džinsus ir net turėti gana gerus namus.

Abi valiutos lygios

Suprantama, ne visi gali taip gerai gyventi, ir tai todėl, kad reikia tam kietos valiutos. Oficialiai Rytų ir Vakarų Vokietijos markės yra vienodos, tai yra vertos 1.80 amerikietiško dolerio, tačiau taip tik ant popierio. Praktiškai, juodoje rinkoje už Vakarų Vokietijos markę duodama 3 Rytų Vokietijos markės. Šiuo metu R. Vokietijoje galioja dvi pinigų sistemos, prieš dvidešimt penkeris metus tai buvo nusikaltimas. Bet dabar abejų pinigų galioja, tik reikia ju turėti ir kas turi, gali nusipirkti už juos specialiose krautuose įvairių gerų daiktų, kurių šiaip eilinis vokiečių negali gauti už rytietiškas markes. Tokių krautuvių, kuriose perkama tik už V. Vokietijos markes, R. Vokietijoje yra 150. Nepaisant, kad abi valiutos laikomos lygios, automobilis Wartburg gamybos kainuoja 18,000 R. Vokietijos markių, o V. Vokietijos pinigais tereikia mokėti tik 8,500 markių. Gazolinas V. Vokietijos pinigais kainuoja 1.80 markių galionas, o R. Vokietijos valiuta jau 3.38. Įvairūs amatininkai, elektrikai, televizijų taisytojai ir vandentiekio darbininkai, jeigu jiems mokėsi V. Vokietijos pinigais, visada daug greičiau ir mieliau patarnaus.

Vienas dalykas dabar jau yra pasunkintas, kad kietoji valiuta, V. Vokietijos ar kitų Vakarų pasaulio pinigai dabar turi būti nušėmami į banką, ten išduoda kuponus, už kuriuos gali pirkti prekių specialiose už kietą valiutą parduodamose krautuose.

Valdžios spekuliacija džinsais

Tačiau politikos prasme, Vokietijos krašto vadovavimas yra labai sunkus, nes čia pat, kaimynystėje gyvena 60 mil. gerai gyvenančių vokiečių, kurie vienas ar kitiems ryšiais yra susiję su R. Vokietijos žmonėmis. Ir daug kas prisimena, kad R. Vokietijos vokiečiai 1953 m. buvo pirmieji Rytų Europoje akmenimis apmėti Sovietų tankus. Vakarų Vokietija ne tik padeda finansiškai, pavyzdžiui duoda 660 mil. dol. greitelio tarp Hamburgio ir Berlyno pervedimui, bet taip pat davė 100 mil. sausumos ir vandens kelių remontui. Ne tik taip remia Bonna R. Vokietiją, bet ji išperka iš R. Vokietijos nusikaltusius ar norinčius išvykti asmenis, užmokėdama po 22 dol. už galvą. Iš viso nuo 1964 m. išpirkta tokiu būdu 17,000 asmenų.

Rytų Vokietijos vyriausybė stengiasi įvairiais būdais sutelkti lėšų. Ji beveik po dešimtį dolerių, sumokėjo amerikiečių Levi

Strauss bendrovei už vieną džinsų porą, nupirkdama už 9 mil. dol. 900,000 džinsų, kuriuos per ketelį savaitę pardavė savo vartotojams paimdama net ligi 112 dol. už vieneta.

Rytų Vokietijos gyventojų net 85 proc. gali stebėti Vakarų Vokietijos televiziją. Komunistams sunku išvengti Vakarų pasaulio žinių, o per Rytų Vokietiją vakarietiškos nuotaikos skverbiasi ir į visą Sovietų Sąjungą ir jos užgrobtus kraštus. Nepaisant, kad labai gerai gyvena Rytų Vokietijos žmonės, be daisvės visus vilioja ir praėjusiais metais įvairiais būdais per Berlyno sieną Vakarų pabėgo 4,000 žmonių. Kiek jų buvo sugauta ir nušauti tegali pasakyti tik komunistinė R. Vokietijos vyriausybė.

Sovietų ginklai Sirijai

WASHINGTONAS. — Sovietų Rusija yra pasiuntusi Sirijai savo didžiųjų tankų T-72, kadangi Amerika pasiuntė Izraeliui taip pat modernių tankų M-60. Manoma, kad atsiųsta ligi 60 tankų, o 200 Sirijos žmonių buvo apmokyti Sov. Rusijoje, kad galėtų tuos tankus prižiūrėti.

Nežino, kas buvo Stalinas

NEW YORK. — "Times" žurnalas rugpjūčio 27 d. laidoje skelbia, jog apklausinėjamas rodo, kad Vengrijoje nelabai žinomas orientuojasi, kas yra marksizmas ir jo vadai. Iš apklausų 14-30 m. amžiaus žmonių, kaip skelbia Vengrijos komunistų laikraštis "Jaunasis komunistas", esą 17% nežinojo, kas yra Leninas. Net 31% nieko nebuvo girdėję apie Staliną, 42% nieko negirdėjo apie Chruščiovą. Buvo net tokių atsakymų, kad Stalinas buvo vokiečių kariuomenės vadas ir buvo nušautas. Du atsakymai rodė, kad Chruščiovas buvo 1960 m. JAV prezidentas, o kitas dar atsakė, jis pirmasis žmogus, patekęs į erdves. Komjaunimo laikraštis, paskelbęs tuos atsakymus, stipriai kaltina mokyklais ir spaudą, kad šie ignoruoja istoriją.

Dalyvaus baltųjų atstovai

Salisbury, Rodezija. — Min. pirm. Muzoreva pranešė, kad jo delegacijos į pasitarimą Londone, tarp 12 atstovų bus ir buvęs min. pirm. Ian Smith. Muzoreva skelbia, kad šeši atstovai bus iš jo partijos, kiti du iš Smith Baltųjų Rodezijos partijos ir kiti iš kitų partijų. Krašto lėktuvai užvakar bombardavo juodųjų sukilėlių postus, 60 mylių nuo Zambijos sostinės Lusaka. Sukilėlio Joshua Nkomo atstovai dalyvaus Anglijoje vykstančiuos pasitarimuos, tačiau kovų nenutrauks.

KALENDORIUS

Rugpjūčio 27 d.: Cezaris, Monika, Tolydas Didzė.
Rugpjūčio 28 d.: Augustinas, Adelinda, Liūtas, Tervilė.
Saulė išeika 6:09 v., leidžiasi 7:36 val.

ORAS

Chicagose ir apylinkėse galimas lietus. Temperatūra žemiau 80 °F.

A. Gricius ir R. Alseikaitė sukurė lietuvišką šeimą. Jų moterystę palaimino Los Angeles Sv. Kazimiero lietuvių parapijos klebonas prel. Jonas Kučingis. Nuotr. L. Kanto

LIETUVIAI CALIFORNIJOJ

NAUJA LIETUVĖ MOKSLININKĖ

„Dalinio aprėžto kintamo apskaičiavimo panaudojimas molekulinėje elektroninėje struktūrai“ — taip maždaug išverstas disertacijos pavadinimas „Application of Partial Constrained Variational Calculation to Molecular Electronic Structure“.

Tezės autorė yra Aldona Butkutė iš Los Angeles. Siemet už šią „aritmėtiką“ ji gavo chemijos daktarės laipsnį Ph.D. Kalifornijos universitete — Davis. Kaip teorinės fizikos chemijos specialistė tuoj pat buvo priimta į NASA-Ames (Maffett Field, CA) tyrimo mokslininkų sąstatą. Sužinojusi, kad vargstame be-

Aldona Butkutė

siaiskindami tezės antraštę, Aldona sutiko trumpai apibūdinti pagrindines gaires. Štai jos rašinio santraukėlė:

Tezėje teoriškai apskaičiuojami sietų supratimo elektronų pasiskirstymas ir su elektronais susijusios savybės (pavyzdžiui — laidumą) problemose, kur veikia skaitlingi atomai ir naudojama kvantinės mechanikos teorija. Įdomiausia problema iškilo tyrinėjant grafitą. Kristalines savybes turintis grafitas pasižymi atomų skaitlingumu. Į tai buvo atkreiptas dėmesys, drauge pastudijuo-

SOPHIE BARGUS

RADIO SEDROS VALANDOS
Visos programos iš WOPA

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 3:00 — 3:30 val. popiet. — Šeštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 v. ryto.

Telef. 434-2413

1400 AM

7150 S. MAPLEWOOD AVE.

CHICAGO, ILL. 60639

tas elektronų pasiskirstymas grafito išorėje. Naudojant aštuonių anglies atomų ar mažesnes grupes, apskaičiavimai tapo suprantami. Rezultatai vienok liko panašūs į tuos, kur susiduriama su žymiai skaitlingesniais atomais. Šitoks grafito išorės atomų pažinimas duoda teorinį pagrindą ligšioliniams šioje srityje darytiems eksperimentams. Čia ir glūdi tezės reikšmė. Su ja bus susijęs darbas NASA-Ames laboratorijoje.

Aldona Butkutė gimė darnioje lietuvių šeimoje Los Angeles mieste. Tėvelis Jonas Butkus, kilęs iš Zemaitijos ir miręs praėjusiais metais, buvo agronomas. Ramaus būdo, susitelkęs savy atidžiai stebėjo gyvenimą, politiką, mąstė ir rašė išsamias dienoraščių knygas. Jas dabar tausoja dukrė Aldona. Mama Elena Butkienė, kulusi iš Vilkaviskio apskritys, įdiegė savo vaikams — Aldonai ir sūnui Jonui — meilę lietuvių kalbai. Anot vienoje draugijoje girdėtos pastabos, jaunieji Butkai be vargo susišneka lietuviškai mokslininkais klausimais. O tai retas dalykas čia gimusio jaunimo tarpe.

Anksti pasireiškė Aldonos gabumai. Keturių metų ji pradėjo lituanistikos mokyklą. Pradinę aštuonmetę baigė per septynerius metus su geriausiais pažymiais. Vaidino ir šoko Onos Razutienės

THE FORTY YEARS OF DARKNESS

Parašė Dr. Juozas Valiūnas
Apie istorinius lietuvių kovos metus.

I anglų kalbą išvertė Juozas Bulvičius

Kaina \$2. Kietais viršeliais — 3. Ši įdomi knyga gaunama:

DRAUGAS, 4545 W. 63 St.

Chicago, Ill. 60629

RADIO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radio programa Naujoji Anglijoje iš Stories WNSR, 1300 bangų, veikia sekmadieniais nuo 1:00 iki 1:30 val. po pietų — perduoda vėliausius, pasaulinių žinių santrauką ir komentarus, muziką, dainas ir Magdūnės pasaką. Šią programą veda Steponas ir Valentina Minkai. Biznio reikais kreiptis į Baltic Florists — gėlių bei dovanų krautuvių. 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Telefonas 268-0489. Ten pat gaunamas dienraštis „Draugas“ ir rašoma didelį pasirinkimą lietuviškų knygų.

rengiamuose vaikų spektakliuose. Vidurinės mokyklos metais ji taip pat klausėsi matematikos ir filosofijos paskaitų Tyrosios Sirdies mergaičių kolegijoje. Už tai gavo 10 vienetų užskaitą. Kalifornijos valstija atkreipė dėmesį į jos gabumus: Aldona buvo įtraukta į Kalifornijos stipendijų federacijos visalaukį globą. 1971 m. įstojo į garsiąją Harvey Mudd kolegiją, iš Kalifornijos valdžios gaudama 2,400 ir vėliau 12,400 dolerių stipendijas.

Chemijos diplomą B.S. laipsniu (Graduation with honors & Graduation with Distinction) Aldona Butkutė įsigijo 1975 m. Tęse studijas Kalifornijos universitete — Davis. 1977-1978 metais gavo Eastman Kodak fondo paramą. Nuo 1975 m. iki šiol kaip pavaduotoja lektoriavo ne-diplomuotų ir diplomuotų studentų kursuose. Ėjo išdininę pareigas universiteto chemijos diplomuotųjų sąjungoje. Jos moksliniai straipsniai atspausdinti Cheminės fizikos ir Tarptautiniame kvantinės chemijos žurnaluose. Ji priklauso amerikiečių chemikų draugijai, taip pat Sigma Xi korporacijai.

Užsigažavimas griežtiesiems mokslams, o ypač įtemptos studijos siekiant doktorato, laikinai atitraukė Aldoną nuo pamėgtos kultūrinės veiklos tautiečių tarpe. Ji turi gerą klausą, gražią balsą. Gerai prisimenama ją dainuojant komp. Broniaus Budriūno chorą, dalyvaujant koncertuose. Retas choristas uoliau, punktualiau lankė repeticijas. Aldona sekretoriavo choro valdyboje, padėdavo „Lietuvių dienai“ ir „Lietuviai Amerikos vakaruose“ administracijoje, kur dirba jos mama.

Džiugu matyti jauną lietuvaitę sėkmingai žengiančią mokslo keliu. Tikriausiai, įsitvirtinusi naujoje vietoje, Aldona Butkutė ilgainiui suras laisvesnių progų kultūriniam bendravimui su lietuvių jaunimu, aplamai su lietuvišiais. Nesvetimas Aldonai lakus humanitarinis pradus. Moka ji sklandžiai, aiškiai dėstyti mintis. Be abejo, kada ne kada raštu ar žodžiu supažindins mus su chemijos mokslo naujovėmis.

Br. Seliukas ir Pr. V.

MOKSLO METŲ PRADŽIA

Malonūs tėvai, mokiniai ir mokytojai,

Gražios vasaros atostogos eina į pabaigą, ir vėl mums reikės, kaip kad iki šiol, važiuoti į lituanistikos mokyklą. Prieš akis stovi ilgesnės bei trumpesnės kelionės, kurios ne visada yra malonios. Tačiau mūsų visų bendras noras ir ryžtas visus tuos sunkumus nugalėti, nes mes visi turime bendrą tikslą dirbti ir aukotis dėl lietuvišybės išlaikymo sve-timame krašte.

Dauguma tėvų savo tautos pasiskirti gerai supranta ir garbingai dirba jos labui. Tačiau yra ir tokių, kurie į šį reikalą nežiūri rimtai, lengvai pasiteisina, sugalvodami visokių pasiteisinių. Nušautę ir atsikyrę lietuviai nuo savo tautos šaknų nedaug pasitarnaus savo tautai ir savo vaikams.

Praėjusiais metais mūsų mokykloje veikė ir speciali klasė silpnai arba visai nemokantiems lietuvių kalbos. Šią klasę lankė 8 suaugę žmonės, kurių tėvai pusiau lietuviai. Tokia klasė veiks ir šiais metais. Todėl labai prašome visų tėvų, kur jie begyventų, nepalikite savo vaikučių be šeštadieninės mokyklos. Ateis laikas, kai tie patys jūsų vaikai, sinūs bei dukros bus dėkingi jums už jūsų pastangas ir vargą. Tegul tad visi keliai šeštadi-

niais veda į Sv. Kazimiero šeštadieninę lituanistikos mokyklą.

Mokslo metai prasideda rugsėjo 8 d., 9 val. ryto. Bus mokslo metų atidarymas ir 4 pamokos. Prašom neveluoti ir jau pirmą mokslo metų dieną būtinai dalyvauti.

Taip pat pranešama ir mokytojams, kad labai svarbus posėdis įvyks rugsėjo 5 dieną, 7 val. vak. parapijos patalpose. Prašome visų punktualiai atvykti.

Vladas Požiūra,
Direktorius

40 METŲ SUKAKTIS

Juozas ir Marija Lipai rugpjūčio 18 dieną atšventė savo vedybinio gyvenimo 40 metų sukaktį. Ta proga jų dukros ir žentas savo tėveliams parapijos salėje iškėlė šaunias vaišes, kuriose dalyvavo šimtinis būrys draugų bei pažįstamų. Buvo pasakyta daug gražių kalbų, gauta sveikinimų raštu ir dovanų.

Lipai yra pokariniai atvykėliai iš Lietuvos ir visa šeima yra puikių lietuvių ir uolių parapijos nariai.

SVEČIAS IŠ CLEVELANDO

Bronius Kazėnas iš Clevelando, Ohio, buvo atvykęs į Los Angeles dalyvauti Arvydo Griciaus ir Ramonos Alseikaitės jungtuvėse. B. Kazėnas studijuoja muziką ir dabar ruošiasi daktaro laipsnui. Baigęs mokslus, jei viskas eis kaip suplanuota, žada keltis gyventi į Los Angeles.

DR. ŽIBUTE ZAPARACKAS

Telef. — 337-1285
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofisai:
700 North Michigan, Suite 400
Valandos pagal susitarimą

Dr. Raulinaitienė, Santa Monikos Amerikos Lietuvių klubo pirmininkė, perduoda Jutijai Sinkienai pyragą, laimėtą varžytynėse klubo gegužinėje šokių rezidencijoje. Užnugarėje buvęs ilgametis klubo pirmininkas Albinas Markevičius. Nuotr. V. Fiedziūnas

AR JAU TURITE ĮSIGIJĘ ŠIAS PLOKŠTELES?

VAIDILŲ KANKLES

Lietuvių Tautinio Mėno Ansamblio „Ciurlionis“

GROJAME JUMS

Igrojo L.S.T. Korp! Neo-Lithuania orkestras, vadovaujamas Algirdo Modestavičiaus. Įdainavo Arūnas Gasparaitis.

SU ŠOKIU IR DAINA

Igrojo L.S.T. Korp! Neo-Lithuania orkestras.

KALNUOS DAINUOJA

Kvintetas „BALTIJA“ ir L.S.T. Korp! Neo-Lithuania orkestras.

KOKIAIS KELIAIS

Įdainavo „BALTIJA“ vyrų kvintetas.

AŠ KELIAUSIU

Dainuoja Violeta Rakauskaitė, Raganė, Tėviškos vėjas, Sugrįžk, ilgyr ir kitos.

VIOLETA

Dainuoja Violeta Rakauskaitė, Raganė, Tėviškos vėjas, Sugrįžk, ilgyr ir kitos.

DAINOS IR ARIJOS

Virgilijus Noreika. Prie piano Zaneta Noreikienė.

Kiekviena plokštelė kainuoja \$6.00

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629. Užsakant pridėti 50 centų už kiekvieną plokštelę pernešimui. Illinois gyventojai taipgi moka 5% mokesčių.

Užsakymams į Kanadą reikia pridėti \$1.75 pašto išlaidoms.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays, Legal Holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.

Publication Number (USPS — 161000)

Subscription Rates \$37.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$35.00. Foreign countries, \$37.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitatimai už gautas prenumė-ratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo ad-reso, gavus iš jo mokesčių, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumėratorė mokama iš anksto

	metams 6 mėn. 3 mėn.		metams 6 mėn. 3 mėn.
Chicago ir Cook apskr.	\$37.00 \$19.00 \$15.00	Kitur J.A.V.	35.00 18.00 13.00
Kanadoje	37.00 19.00 15.00	Užsienyje	37.00 20.00 15.00
Savaitinis	25.00 15.00 9.00		

● Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
● Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:00, šeštadieniais 8:30 — 12:00.

● Redakcija straipsnius taisy-sa vo nuotūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

CEPELINŲ BALIUS

— Los Angeles skautų-čių stovyklavietės komitetas rugsėjo 15 d., 7:30 val. v. Sv. Kazimiero parapijos salėje ruošia cepelinų balių. Programą atliks skautiškias jaunimas, vadovaujamas D. Barauskaitės, šokiams gros ir savo dainomis linksmins jaunimo orkestras. Stalus užsisakyti pas B. Dabšienę 665-4303, A. Prišmantienę 353-2829 ir A. Vencienę 393-2803.

ASILAS IRGI TURI PAILSĄ

Zmonės pamatė: Dahas stovi ant asilo, o tas žengia keliu. — Brangusis Dahai, ko tu taip dairaisi? — paklausė ji. — Nieko! Taip ilgai sėdėjau ant asilo, kad jis, vargšelis, pavargę. Tad ir atsistoju, sakau, tegu pailsi.
(Iš iraniečių tautosakos)

— Tingins du kartu dirba Joniškio pataikė

DR. K. G. BALUKAS

Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building), Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepa, skambinti 374-8004
Pirma ligonius pagal susitarimą

DR. VL. BLAŽYS

PLAUČIŲ IR VIDAUS LIGOS
Marquette Medical Center
6132 So. Kedzie Avenue
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet ir 6-8 val. vak. Treč. ir šešt. uždaryta.
Ofisio telef. WA 5-2670
Rezid. tel. WALbrook 5-3048

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233

DR. PETER T. BRAZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt. 1:00 — 5:00 val. popiet, treč. ir šešt. tik susitarus

Dr. Ant. Rudoko kabinetą perėmė

DR. EDMUND E. CIARA

OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: pirmad. ir ketv. 1-4 ir 7-9; antrad. ir penkt. 10-4; šeštad. 10-3 val.

Ofis. tel. 735-4477; Rez. 246-2839

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Specialybė — Nervų ir Emocinės ligos.
CRAWFORD MEDICAL BLDG.
6449 So. Pulaski Road

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — BE 3-5893
Specialybė Akių ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofisio tel. — PR 8-2220

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS

JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
2656 West 63rd Street
Pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12 iki 2 val. ir nuo 5 iki 8 val. vak. Šešt. nuo 1 iki 4 val.

Ofs. PG 7-6000, Rez. GA 3-7278

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

1002 N. Western Ave., Chicago

Tel. 489-4441

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGOS — CHIRURGIJA
7110 W. 127 St., Palos Heights
Tel. 361-0730
Valandos pagal susitarimą

Istaigos ir buto tel. 652-1381

DR. FERD. VYT. KAUNAS

BENDROJI MEDICINA
1407 So. 49th Court, Cicero, Ill.
Kasdien 10-12 ir 4-7 išskyrus treč. ir šešt.

DR. IRENA KYRAS

DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago — 476-2112
Val. pagal susitarimą. Pirm., treč., ketv. 9 iki 6 val. Šeštad. 9 iki 1 val.

Tel. ofiso ir buto: Olympic 2-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. Išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

Tel. Reliance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK

Lietuvių gydytojas
3925 West 59th Street
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet ir 6-8 val. vak. Treč. ir šešt. uždaryta.

DR. IRENA KURAS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIKŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Valandos: Kasdien nuo 10 val. ryto iki 1 val. popiet.
Ofs. tel. 737-1168, rez. 239-2919

Ofs. HE 4-1818; Rez. PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-mos ir Campbell Ave. kampas)
Val: pirm., antr., ketv. ir penktad. 3 iki 7 v. p. Tik susitarus.

Telef. — 282-4422

DR. ROMAS PETKUS

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofisai:
111 NO. WABASH AVE.
4200 NO. CENTRAL AVE.
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 popiet ir ketv. 5-7 vak.
Ofisio tel. 776-2880, rezid. 448-5545

DR. J. J. SIMONAITIS

Tel. — GR 6-0617
6958 S. Talman Ave.

Ofisio tel. HE 4-2123, namų GI 8-6195

DR. V. TUMASONIS

CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val: pirm., antr., ketv. ir penktad. 2-5 ir 6-7 — iš anksto susitarus

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772

DR. PETRAS ŽILOBAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val: pirm., antr., ketv. ir penktad. 2-7; šeštadieniais pagal susitarimą.

Apsimoka skelbtis dien. DRAUGAS, nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis, gi skelbimų kainos yra visų pirminės.

MAURAI, ATLIKUSIEJI SAVO DARBA

O vis dėlto yra žmonija, kurie galiausiai išėjo. Buvo labai veiksmingi, kaip mirė Stalinas, nemaža dalis rusų jo verkė. Tai nėra labai nuostabu, nes rusai amžiję bėgę turėjo daug tironų ir prie jų priprato. Buvo tokių, kurie ir Staliną mėgo. Mėgsta ir dabar. Mūsų tautai Stalinas buvo didelis niekšas, bet Rusijai jis sukūrė šimtmečių carų ir kitų rusų nacionalistų puoselėtą imperiją.

Ir dabar okupuotoje Lietuvoje vis dar minimas Antano Sniečkaus vardas. Iškeliami jo nuopelnai... lietuvių tautai. Ar teina žinios, esą, kai Sniečkų laidojo, kai kurie lietuviai jo verkė. Verkusiųjų tarpe buvo ir nekomunistų. Ko gi jiems verkėti?

Kazkas sukūrė legendą, kad Sniečkus buvo geras lietuvis ir gelbėjęs lietuvių nuo sovietinių bolševikų savivalės. Ar iš tiesų taip buvo? Mes, išeivijoje gyvenę, tokių reiškių nepastebėjome. Taigi ir nesistengsime iš klausimų atsakyti. Pasikliaukime lietuvių iš okupuotosios Lietuvos.

Pagrindžio „Aušrelėje“ buvo paskelbtas rašinys „Leiskite nušluostyti jums ašaras, arba Sniečkaus nuopelnai Lietuvai“. Pogrindžio spaudos bendradarbis (pasirašęs inicialais N.R.K.) rašo: „Kas ašaroja vienas kitas dora Lietuvos inteligentais? — Klausykite Sniečkaus garbinimo, ar jis žino bent vieną faktą, kalbantį apie Sniečkaus nuopelnus Lietuvai. Ar sustabdė tas tautos 'didvyris' nors vieną traukinį, vežantį lietuvių ir tremtį, lager? Ar jis sulaukė nors vieno stribio ranka, pakelusia šautuvą prieš lietuvių? Daugelis dar prisimena, kaip jis ragino atėjūnus — 'žudykite, sodinkite ir kalėjimus, tremkite į Sibirą!'“

Straipsnio autorius toliau nurodo, kad vis dėlto mūsų kaimynai lietuvi ir estai ne visada buvo tremiami. Pavyzdžiui, 1948 ir 1951 metais Latvijoje ir Estijoje visiškai nebuvo tremimų. Tuo tarpu 1948 m. gegužės 20 d. buvo išvežta apie 1/3 Lietuvos tremtinių. Sniečkus šaukė, esą tremiami tikrai „būžės“. Bet „būžės“ sudarė tikrai 1,2 proc. visų Lietuvos iūkinkų. Kad Lietuva mažiau kolonizuota rusais kaip Latvija ir Estija, taip pat nesą Sniečkaus nuopelnas: „Mažesnis rusų kolonizacijos laipsnis Lietuvoje yra tik didesnio lietuvių pasipriešinimo rezultatas“. Taip Estijoje ir Latvijoje partizaninis pasipriešinimas pasibaigė apie 1948 m., o Lietuvoje tikrai 1952 m. Jis ir prilaikė kolonizaciją.

Antra vertus, Sniečkus visada stropiai išuostydavo Lietuvos valstiečių aruodus „didžiojo brolio“ naudai. „Eksploatuodami Lietuvą politškai ir ekonomiskai, Josifas, Nikita ir Lionka lygiai taip nesikaitė su Antanu, kaip šiandien Lionka nesikaito su Petru“ (Griškevičius). Taigi verkė Sniečkaus nesą ko.

Ir gyvenimo išeina ir kiti Lietuvos mairai, atlikusieji savo darbą. Išėina budeliai, paderiusieji daug žalos Lietuvai ir lietuviams. Štai keletas vardų, kuriuos mums pateikė pogrindžio „Aušra“ (Nr. 15, 41 - 45 pusl.).

Prieš penktą metų mirė Konstantinas Galdankus. Spelio

revoliucijos dalyvis, nuo 1917 m. partijos narys. Buvo labai veiksmingas atstovas Maskvoje. Jo šermentu metu, rašo „Aušra“, „priešarvoto K. Galdanko sėdėjo nuilūde artimieji, o už keliadesimt metų ant aukštų laiptų linksmai šnekučiavo ir kvatojo atvykę atsišveikinti jaunesnieji 'nomenklatūros' draugai... Nebuvo liūdesio, nebuvo nė nuosirdžios pagarbos“.

Ne geresnės pagarbos susilaukęs ir prieš metus miręs Justas Rugienis, ilgametis čekistas, žiaurus teisėjas, aršus tikinčiųjų engėjas, ilgametis kulto komisaras, daugelį lietuvių pasiuntęs „į Gulago kanalizacijos kloaką“. Jo laidotuvis buvusios ypatingai neryškos. Atvykę komunistų vadovai tikėtai labai kukliai ir greitai „išreikšdavę pagarbą“. „Pasakui išnešamą karštą baidilą trypinęja garsūs Danielius Todešas (kurios jis tautybės — visi gerai žino), kurio pagrindinis amatas taip pat buvo tik mirtis... Atvartę studentai neša ant raudonų pagalvėlių J. Rugienio medalius ir ordenus — visa tai, kas liko už uolų savo tautiečių žudymo ir persekiojimo. Susėda į mašiną negausūs išlydinčiųjų būrelis. Ir viskas. Joksio pagarbos daugiau nebus. Vis mažiau ir rečiau beprasmiškas 'nomenklatūros' draugai, nes 'uoliųjų darbus' dar rūpestingiau reikės slėpti nuo gyvenimo raidos“.

Dar blogesnis likimas ištikęs pereinamais metais „iš gyvenimo išėjusi“ Donatą Rodą, ilgametį sovietinės „Eltos“ direktorių: „Kada stūlės mums ateitinį gyvenimo būdą, žadėjęs visokių gėrybių kalnus ir žydintį rytojų, staisga pats nutraukė savo gyvenimą“.

Nušiūžęs todėl, kad netekęs patikėjimo ir savo postą turėjęs užleisti „jaunesniams, lankstesniams ir labiau išprususiems nomenklatūros draugui. Neliko gyvenimo prasmės ir teko griebtis virvės. Štai ir viskas.“

Ne kuo geresnė gyvenimo pabaiga buvusi ir Alfonso Randakevičiaus (gim. 1919 m.). Tai sovietinio saugumo generolas majoras, ministro pirmininko pavaduotojas, saugumo komiteto pirmininkas. Jis pradėjęs kurti „naująją sovietinį teisingumą“, diegęs naujas „teisingumo normas“ ir veikliai pamatęs, „kad vis labiau gausėja dvasios paliegių bei iškrėpėlių skaičius, o mažėjęs protinių žmonių skaičius. Inikęs gerti, lebatuti, vis labiau geidęs moterų. Panoro gražuolės artistės. Metęs į šalį jam kadaise žmonas paskirtą aktyvistę ruse. Netekęs savitvardos. Veikia jį pribalgęs trečiasis širdies infarktas“. Laidotuvių metu niekas nereikš jam pagarbos.

Miršta ir daugiau senų bolševizmo „kovotojų“. Kitados buvusiais garsiais „didvyriais“ dabartiniai komunistai rusai ir lietuviai, nesidomį. Vis dėlto įsakoma atnešti porą vainikų, suvaromas tam tikras žmonių skaičius, kad susidarytų šokia tokia „minia“. „Taip limituojama paskutinė pagalba tiems, kas aktyviai padėjo įtvirtinti svetimųjų tvarką Lietuvoje“.

Pogrindžio spaudos str. autorius I. Breivė savo rašinį baigia žodžiais: „Jie išėina. Dar dešimtmetis kitas ir mes jų nebeturėsime. Liks tik padaryta skriauda, liks tik kraupūs jų veiklos pėdsakai...“

b. la.

ENYŲ IR RANKRAŠČIŲ APSAUGA

Senieji rankraščiai ir knygos daiktai genda, veikiama ore esanti rūkštis. Ypač blogai popierius tiklindinė veikia šiluma ir asoto dioksidas. Tačiau dokumentus, knygas ir meno

Castro padėjo „išvaduoti“ Nikaragvą

Kubiečiai, kariai veteranai, kovoję partizanų gretose

BR. AUSROTAS

„Laimingai suspėjęs pasprukti nuo kerštingų partizanų, buvęs Nikaragvos prezidentas — diktatorius atvyko į savo ištaigingus namus Miami, Floridoje. Čia pasisvečiavęs keletą dienų, lydimas savo artimųjų, dviem jachtomis jis išburiavo į nežinomus kraštus“. Taip skelbė visa žinančio JAV žinių tarnybos apie jį nekenčiamą Centro Amerikos valdovą. Ir po šio pranešimo taip ir neteko nūgrįsti, kuriuos nežinomus kraštus išburiavo A. Samoza.

Kubiečiai, kariai veteranai

Amerikoje vis plačiau skaitomas savaitraštis „Spotlight“ (Past. šiuo metu savaitraščio administracija teigia, kad laikraščio skaitytojų skaičius pasiekęs net 200,000 — aut.), savo š.m. VIII.20 laidoje paskelbė naujus faktus apie Kubos karių dalyvavimą Nikaragvos sukilime, kai ši pavasarij sandinistai naujomis įgimomis pradėjo puolimus prieš to krašto vyriausybę.

Pagal iš Costa Ricos gautus slapčius JAV žvalgybos tarnybų pranešimus teigiama, kad „aukštąs Costa Ricos vyriausybės pareigas gavęs iš Kubos karininko patikrintus pranešimus, kad š.m. birželį Costa Ricos teritorijoje yra buvę 2,400 Kubos užgimtųjų kovose karių, vadinamų „nereguliarių savanorių“. Pastarieji buvę pėrmesti iš Kubos Nikaragvos partizanų eilėms sustiprinti“.

Išbandyti Afrikoje

Tas kubietis minėtam Costa Ricos pareigūniui aiškines, kad „kubiečiai kariai jau yra dalyvavę Afrikos džiunglių susirėmimuose“.

Nusiūžęs todėl, kad netekęs patikėjimo ir savo postą turėjęs užleisti „jaunesniams, lankstesniams ir labiau išprususiems nomenklatūros draugui. Neliko gyvenimo prasmės ir teko griebtis virvės. Štai ir viskas.“

Stalinas mirė du kartus: pirmą kartą 1953 metais, antrą kartą N. Chruščiovo praneštosios destalinizacijos metu. Čia matome „nuo aukštųjų nužengusią“ Stalino paminklo galvą 1956 metais Budapešte, vengrų sukilimo metu.

Stalinas mirė du kartus: pirmą kartą 1953 metais, antrą kartą N. Chruščiovo praneštosios destalinizacijos metu. Čia matome „nuo aukštųjų nužengusią“ Stalino paminklo galvą 1956 metais Budapešte, vengrų sukilimo metu.

Stalinas mirė du kartus: pirmą kartą 1953 metais, antrą kartą N. Chruščiovo praneštosios destalinizacijos metu. Čia matome „nuo aukštųjų nužengusią“ Stalino paminklo galvą 1956 metais Budapešte, vengrų sukilimo metu.

Stalinas mirė du kartus: pirmą kartą 1953 metais, antrą kartą N. Chruščiovo praneštosios destalinizacijos metu. Čia matome „nuo aukštųjų nužengusią“ Stalino paminklo galvą 1956 metais Budapešte, vengrų sukilimo metu.

Stalinas mirė du kartus: pirmą kartą 1953 metais, antrą kartą N. Chruščiovo praneštosios destalinizacijos metu. Čia matome „nuo aukštųjų nužengusią“ Stalino paminklo galvą 1956 metais Budapešte, vengrų sukilimo metu.

Stalinas mirė du kartus: pirmą kartą 1953 metais, antrą kartą N. Chruščiovo praneštosios destalinizacijos metu. Čia matome „nuo aukštųjų nužengusią“ Stalino paminklo galvą 1956 metais Budapešte, vengrų sukilimo metu.

Stalinas mirė du kartus: pirmą kartą 1953 metais, antrą kartą N. Chruščiovo praneštosios destalinizacijos metu. Čia matome „nuo aukštųjų nužengusią“ Stalino paminklo galvą 1956 metais Budapešte, vengrų sukilimo metu.

Stalinas mirė du kartus: pirmą kartą 1953 metais, antrą kartą N. Chruščiovo praneštosios destalinizacijos metu. Čia matome „nuo aukštųjų nužengusią“ Stalino paminklo galvą 1956 metais Budapešte, vengrų sukilimo metu.

Stalinas mirė du kartus: pirmą kartą 1953 metais, antrą kartą N. Chruščiovo praneštosios destalinizacijos metu. Čia matome „nuo aukštųjų nužengusią“ Stalino paminklo galvą 1956 metais Budapešte, vengrų sukilimo metu.

Stalinas mirė du kartus: pirmą kartą 1953 metais, antrą kartą N. Chruščiovo praneštosios destalinizacijos metu. Čia matome „nuo aukštųjų nužengusią“ Stalino paminklo galvą 1956 metais Budapešte, vengrų sukilimo metu.

Stalinas mirė du kartus: pirmą kartą 1953 metais, antrą kartą N. Chruščiovo praneštosios destalinizacijos metu. Čia matome „nuo aukštųjų nužengusią“ Stalino paminklo galvą 1956 metais Budapešte, vengrų sukilimo metu.

Stalinas mirė du kartus: pirmą kartą 1953 metais, antrą kartą N. Chruščiovo praneštosios destalinizacijos metu. Čia matome „nuo aukštųjų nužengusią“ Stalino paminklo galvą 1956 metais Budapešte, vengrų sukilimo metu.

Stalinas mirė du kartus: pirmą kartą 1953 metais, antrą kartą N. Chruščiovo praneštosios destalinizacijos metu. Čia matome „nuo aukštųjų nužengusią“ Stalino paminklo galvą 1956 metais Budapešte, vengrų sukilimo metu.

Stalinas mirė du kartus: pirmą kartą 1953 metais, antrą kartą N. Chruščiovo praneštosios destalinizacijos metu. Čia matome „nuo aukštųjų nužengusią“ Stalino paminklo galvą 1956 metais Budapešte, vengrų sukilimo metu.

Stalinas mirė du kartus: pirmą kartą 1953 metais, antrą kartą N. Chruščiovo praneštosios destalinizacijos metu. Čia matome „nuo aukštųjų nužengusią“ Stalino paminklo galvą 1956 metais Budapešte, vengrų sukilimo metu.

Stalinas mirė du kartus: pirmą kartą 1953 metais, antrą kartą N. Chruščiovo praneštosios destalinizacijos metu. Čia matome „nuo aukštųjų nužengusią“ Stalino paminklo galvą 1956 metais Budapešte, vengrų sukilimo metu.

Stalinas mirė du kartus: pirmą kartą 1953 metais, antrą kartą N. Chruščiovo praneštosios destalinizacijos metu. Čia matome „nuo aukštųjų nužengusią“ Stalino paminklo galvą 1956 metais Budapešte, vengrų sukilimo metu.

Stalinas mirė du kartus: pirmą kartą 1953 metais, antrą kartą N. Chruščiovo praneštosios destalinizacijos metu. Čia matome „nuo aukštųjų nužengusią“ Stalino paminklo galvą 1956 metais Budapešte, vengrų sukilimo metu.

Stalinas mirė du kartus: pirmą kartą 1953 metais, antrą kartą N. Chruščiovo praneštosios destalinizacijos metu. Čia matome „nuo aukštųjų nužengusią“ Stalino paminklo galvą 1956 metais Budapešte, vengrų sukilimo metu.

Stalinas mirė du kartus: pirmą kartą 1953 metais, antrą kartą N. Chruščiovo praneštosios destalinizacijos metu. Čia matome „nuo aukštųjų nužengusią“ Stalino paminklo galvą 1956 metais Budapešte, vengrų sukilimo metu.

Stalinas mirė du kartus: pirmą kartą 1953 metais, antrą kartą N. Chruščiovo praneštosios destalinizacijos metu. Čia matome „nuo aukštųjų nužengusią“ Stalino paminklo galvą 1956 metais Budapešte, vengrų sukilimo metu.

Stalinas mirė du kartus: pirmą kartą 1953 metais, antrą kartą N. Chruščiovo praneštosios destalinizacijos metu. Čia matome „nuo aukštųjų nužengusią“ Stalino paminklo galvą 1956 metais Budapešte, vengrų sukilimo metu.

Stalinas mirė du kartus: pirmą kartą 1953 metais, antrą kartą N. Chruščiovo praneštosios destalinizacijos metu. Čia matome „nuo aukštųjų nužengusią“ Stalino paminklo galvą 1956 metais Budapešte, vengrų sukilimo metu.

Stalinas mirė du kartus: pirmą kartą 1953 metais, antrą kartą N. Chruščiovo praneštosios destalinizacijos metu. Čia matome „nuo aukštųjų nužengusią“ Stalino paminklo galvą 1956 metais Budapešte, vengrų sukilimo metu.

Stalinas mirė du kartus: pirmą kartą 1953 metais, antrą kartą N. Chruščiovo praneštosios destalinizacijos metu. Čia matome „nuo aukštųjų nužengusią“ Stalino paminklo galvą 1956 metais Budapešte, vengrų sukilimo metu.

Stalinas mirė du kartus: pirmą kartą 1953 metais, antrą kartą N. Chruščiovo praneštosios destalinizacijos metu. Čia matome „nuo aukštųjų nužengusią“ Stalino paminklo galvą 1956 metais Budapešte, vengrų sukilimo metu.

BR. AUSROTAS

muose. Sugrįžę į namus jie buvę demobilizuoti ir be atlyginimo savanoriškai sutikę būti siunčiami į Nikaragvą padėti kovoti savo draugams, kovojantiems prieš kapitalistus. Costa Ricos pareigūno nuomone, „esą tas kubietis karininkas stengėsi pabrėžti, kad į Nikaragvą vykstantieji kubiečiai nėra kariai, bet piliečiai — savanoriai“. Mat, jie negauna atlyginimo ir nėra kariuomenės sąrašuose.

Tame pat žvalgybos pranešime teigiama, kad kubiečiai pasiekę Nikaragvos kautynių vietas buvę sumaišyti su Nikaragvos partizanais visoje teritorijoje. Pastaruoju metu kubiečių dar buvo likę apie 300-400 stovyklaujančių Guanacaste rajone netoliese nuo Costa Ricos sienos.

Zinomi karininkai

Iš tų pačių šaltinių buvę patirta, kad „jau 1979 m. birželį Kubos generolas Senen Casas Rodriguez ir plk. Pedro Rodriguez Peralta, ankščiau buvę Kubos aukštųjų karininkai Afrikoje, buvę pastebėti San Jose, Costa Ricos. Karininkai dėvėjo civilius drabužius ir buvę lydimi vieno Sovietų diplomato“.

Kiek vėliau tie patys karininkai, tik jau pilnos kariškos uniformose, buvo matyti prie Costa Ricos — Nikaragvos sienos.

Neatidare burnų

Tuo laikotarpiu Costa Ricoy gyvenę užsienio korespondentai niekada nėra pastebėję panašių į kubiečius karių piliečių. Tai kaip tik įrodo, kad kubiečiai at-

vykę į Costa Ricą yra buvę labai drausmingi ir niekur nemėginę pasigarsinti apie savo žygdarbius.

Tačiau tie patys korespondentai ne kartą yra stebėję sunkvežimius, pakrautus labai rimtos išvaizdos vyrų, važiuojančius per Costa Ricą link Nikaragvos sienos. Iš daugelio smulkmenų sprendžiant buvę galima susidaryti nuomonę, kad tie vyrai mokėjo ispaniškai, ant jų rankų buvo aprišti sandinistų partizanų raiščiai. Jie nekalbėjo tarpusavyje jokia kalba, jie taip pat nesileido įtraukiami į jokius pokalbius net įkurių žurnalistų.

Prileidžiama, kad kubiečiams buvę griežčiausiai uždrausta, jog jie Costa Ricos teritorijoje nesileistų į jokias kalbas su pašaliniais asmenimis. Mat, kubiečiai iš jų specialios ispaniškos tarsenos galima atpažinti, iš kur jie kilę.

„Daug yra buvę visokių savanorių iš Brazilijos, Čilės, Argentinos, Panamos, Kolumbijos ir jie visi buvo išdidūs gali pasigirti, iš kur jie atvyko kovoti už Nikaragvos išlaisvinimą. Tik ši viena grupė nekalbių vyrų nesiskakė, kas jie, iš kur atvykę ir kam jie čia atstovauja“, tvirtino žurnalistas iš Lotynų Amerikos.

Po trijų dienų, užėmus Nikaragvos sostinę Managvą, ten pasirodė Kubos gen. Casas ir plk. Rodriguez. Pūnos uniformose, užsijuosę sandinistų raiščius ant rankovių, juodu inspektavo Samos „garsųjį bunkerį“, iš kurio pastarasis vadovavęs kovoms prieš sukilėlius. Juodu juokavo ir tyčiojosi iš ten palikusių buvusio valdovo gyvenimo smulkmenų.

Skuba išvežti

Lotynų Amerikos ir diplomatiniai šaltiniai pranešinėjo apie labai dažnus Kubos lėktuvų skrydžius į Nikaragvą. Taip pat dažnokai ten pasirodydavę ir Panamos kariški lėktuvai. Buvo pastebėta, kad atskridusieji lėktuvai skubėdavo kuo greičiausiai iškrauti medines dėžes (Past.: galimas dalykas, kad tose dėžėse būdavo atvežama amunicija ar mažo kalibro ginklai — aut.). Iškravę atgabentąjį krūvį jie imdavosi pašto maišus, ir, kiek tik į juos tilpdavo, vyrus, apsirėngusius pilietiškomis drabužiais.

Pastarosiomis savaitėmis tokių skrydžių kiekis yra sumažėjęs mažiau nei 10 proc. Pagal oficialius duomenis iš Nikaragvos į užsienius beveik neišskrido jokie keleiviai.

Vyriausybė žinojo

Savaitraštėje teigiama, kad

savo pareigas atlikę patenkinamai ir net laimėi palydint. Visa tai patys matėme ir galėjome tik džiaugtis. Vienintelis trūkumas, kad tas savomis pastangomis pasidžiaugimas buvo sutrumpintas.

Bet vėl gi, stebint kitų gyvenimą, artimesnių ir tolimesnių likimus, galėjome jaustis net laimingesni už jų daugelį. Tad ko gi man trūko? Bet pasirodo, kad vien logika gyventi neįmanoma. Yra dar kitų faktorių ir svarbiausias jų — jausmai.

Jausmai žmonių nelygūs. Mažiau jausmingas žmogus arba sugebantis jausmus suvaldyti, — savo nelaimės, ištiktus gyvenimo smūgius pergryvena daug lengviau, negu jausmingas, jautrus ir nesugebantis savo protavimu jausmus suvaldyti.

Taip besvarstydamas padariau išvadą, kad aš jausmų nesugebu sutramdyti. Taip buvo ne tik žmonos mirties atveju, bet daug kur ta silpnė pasireiškėdavo ir kitais atvejais, pergryvenant net kitų nelaimės, vargus. Todėl ir teko gyvenime daugiau kentėti, negu džiaugtis. Dažnai, matydamas kitą kenčiantį, pats irgi kentėdavau, jo nelaimę pergryvendamas, jam to net nežinant ir nejučiant.

Žmonai mirus, pagal jos paskutinius pageidavimus ji buvo pašarvota Diršės koplyčioje, o prie karsto keturios didžiulės baltų gėlių puokštės, nuo manęs, jos vyro, ir trijų sūnų. Tilpus vietiniame amerikiečių laikraštyje žinia apie jos mirtį su trumpa biografija, pradėjo gausiai ja karste lankyti mūsų giminės, bičiuliai, bendradarbiai ir pažįstami, vis užprašydami Mišias arba aukodami Mišioms, Lietuvių fondai arba Amerikos Vėžio ligų draugijai.

Laidotuvis rugpjūčio 30 d. daug žmonių dalyvavo bažnyčioje pamaldose ir daugelis palydėjo į kapus. Iš bažnyčios išlydint karstą vietinis muzikas gražiai pagiedojo velionės mėgiamą giesmę „Arčiau prie Dievo“, pritariant vargonams. Vėliau lietuvių laikraščiuose pasirodė vietinės korespondentės

RYGOJE PENKIOS BAUSMĖS STOVYKLOS

Hanoveryje, Vak. Vokietijoje, Tarptautinės Amnestijos dr-jos Klavinš rodė filmą apie bausmių stovyklas Latvijoje. Tai buvo jauniausias filmas gautas Vakaruose, filmuotas 1976 m. vasarą. Filmo žiūrėti buvo susirinkę apie 200 žiūrovų, tarp jų ir tokie, ką galima buvo pastebėti iš jų patiektų klausimų, kurie priklausė kairiajam sparnui.

Šio filmo filmuotojai yra rizikavę savo laisve. Filmas suteikia autentiškas žinias apie padėtį Rusijoje. Rašytojas Bukovskis patvirtinęs, kad žinia, jog šis filmas pasiekė laisvąjį pasaulį, pasiekusi ir bausmės stovyklos. Stovyklose įkalintieji yra gerai informuoti apie įvykius pasaulyje, nes ten susitinka žmonės iš įvairių vietų ir tarpusavy pasikeičia žiniomis. Rygoje yra bausmės stovyklos — kalėjimai su pažymėjimu OC 78. Visoje Sovietų Sąjungoje yra apie 300 bausmės stovyklų.

Geležinkelio tiltas Rygoje per Dauguvą vis dar saugojamas. Jei kur statomas fabrikas, tai statybos vieta aptveriamą trijų eilių spygliuotomis vielomis ir sargybiniai būdose saugo, kad niekas neužmegztų ryšių su žmonėmis, kurie už spygliuotų vielų atlieka savo bausmes. O sargai čia yra iš kile.

JAV vyriausybė jau nuo pat pirmųjų dienų, kai tik J. Carteris užėmė Baltuosius rūmus, buvusi tiksliai informuota, ko galima laukti iš vykstančių kovų Nikaragvoje. CIA teigusi, kad Sovietai ir Kubos vyriausybė finansavusi sandinistų judėjimą, teikusi jiems ginklus ir partizanai būdavo apmokomi Kubos kariškose bazėse.

CIA taip pat informavusi prezidentą, kad prie šio sukilimo remimo savo rankas esąs prikėjęs ir Panamos diktatorius gen. Torrijos. Iš Panamos aerodromų ir kitų bazių sukilėliai būdavo permetami į Nikaragvą.

Aiškina, kad J. Carterio vyriausybė, norėdama žūbtūt praversti Senate Panamos kanalo perdavimą to krašto vyriausybei, nenorėjusi kelti priešiško Panamai nuotaikų, galinčių pakenkti to kanalo sutarties patvirtinimui Senate.

Man asmeniškai nesuvokiama, kad JAV prezidentas, kokių pažiūrų jis bebūtų, stengtųsi pakenkti savo krašto interesams. Tikiau, kad tokios nuomonės galėtų būti ir daugelis normaliai galvojančių žmonių. Bet kiek tokių dar beliko šiame melų ir apgaulių persunktame pasaulyje?

Man asmeniškai nesuvokiama, kad JAV prezidentas, kokių pažiūrų jis bebūtų, stengtųsi pakenkti savo krašto interesams. Tikiau, kad tokios nuomonės galėtų būti ir daugelis normaliai galvojančių žmonių. Bet kiek tokių dar beliko šiame melų ir apgaulių persunktame pasaulyje?

Man asmeniškai nesuvokiama, kad JAV prezidentas, kokių pažiūrų jis bebūtų, stengtųsi pakenkti savo krašto interesams. Tikiau, kad tokios nuomonės galėtų būti ir daugelis normaliai galvojančių žmonių. Bet kiek tokių dar beliko šiame melų ir apgaulių persunktame pasaulyje?

Man asmeniškai nesuvokiama, kad JAV prezidentas, kokių pažiūrų jis bebūtų, stengtųsi pakenkti savo krašto interesams. Tikiau, kad tokios nuomonės galėtų būti ir daugelis normaliai galvojančių žmonių. Bet kiek tokių dar beliko šiame melų ir apgaulių persunktame pasaulyje?

Man asmeniškai nesuvokiama, kad JAV prezidentas, kokių pažiūrų jis bebūtų, stengtųsi pakenkti savo krašto interesams. Tikiau, kad tokios nuomonės galėtų būti ir daugelis normaliai galvojančių žmonių. Bet kiek tokių dar beliko šiame melų ir apgaulių persunktame pasaulyje?

Man asmeniškai nesuvokiama, kad JAV prezidentas, kokių pažiūrų jis bebūtų, stengtųsi pakenkti savo krašto interesams. Tikiau, kad tokios nuomonės galėtų būti ir daugelis normaliai galvojančių žmonių. Bet kiek tokių dar beliko šiame melų ir apgaulių persunktame pasaulyje?

Man asmeniškai nesuvokiama, kad JAV prezidentas, kokių pažiūrų jis bebūtų, stengtųsi pakenkti savo krašto interesams. Tikiau, kad tokios nuomonės galėtų būti ir daugelis normaliai galvojančių žmonių. Bet kiek tokių dar beliko šiame melų ir apgaulių persunktame pasaulyje?

Man asmeniškai nesuvokiama, kad JAV prezidentas, kokių pažiūrų jis bebūtų, stengtųsi pakenkti savo krašto interesams. Tikiau, kad tokios nuomonės galėtų būti ir daugelis normaliai galvojančių žmonių. Bet kiek tokių dar beliko šiame melų ir apgaulių persunktame pasaulyje?

Man asmeniškai nesuvokiama, kad JAV prezidentas, kokių pažiūrų jis bebūtų, stengtųsi pakenkti savo krašto interesams. Tikiau, kad tokios nuomonės galėtų būti ir daugelis normaliai galvojančių žmonių. Bet kiek tokių dar beliko šiame melų ir apgaulių persunktame pasaulyje?

Man asmeniškai nesuvokiama, kad JAV prezidentas, kokių pažiūrų jis bebūtų, stengtųsi pakenkti savo krašto interesams. Tikiau, kad tokios nuomonės galėtų būti ir daugelis normaliai galvojančių žmonių. Bet kiek tokių dar beliko šiame melų ir apgaulių persunktame pasaulyje?

Man asmeniškai nesuvokiama, kad JAV prezidentas, kokių pažiūrų jis bebūtų, stengtųsi pakenkti savo krašto interesams. Tikiau, kad tokios nuomonės galėtų būti ir daugelis normaliai galvojančių žmonių. Bet kiek tokių dar beliko šiame melų ir apgaulių persunktame pasaulyje?

Man asmeniškai nesuvokiama, kad JAV prezidentas, kokių pažiūrų jis bebūtų, stengtųsi pakenkti savo krašto interesams. Tikiau, kad tokios nuomonės galėtų būti ir daugelis normaliai galvojančių žmonių. Bet kiek tokių dar beliko šiame melų ir apgaulių persunktame pasaulyje?

Man asmeniškai nesuvokiama, kad JAV prezidentas, kokių pažiūrų jis bebūtų, stengtųsi pakenkti savo krašto interesams. Tikiau, kad tokios nuomonės galėtų būti ir daugelis normaliai galvojančių žmonių. Bet kiek tokių dar beliko šiame melų ir apgaulių persunk

NAUJA ŠVENTOVĖ PENNSYLVANIJOS ANGLIAKASIŲ LIETUVIJE

Reportažas iš Pensylvanijos (2)

Iš anksto išsintintuose kvietimuose į 65-tąją Pensylvanijos Lietuvių dieną buvo paminėta, kad išvakarėse bus atlaikytos Mišios Tamaquos liet. Šv. Petro ir Povilo bažnyčioje, kur lietuviai angliakasiai savo parapiją įkūrė 1911 m. Tamaquos senoje bažnyčioje ir klebonijoje ne kartą su kun. A. Keziu lankėmės 1972-73 m., kur rasdavom nuoširdią JAV gimusio ir Vilkaviškio kunigų seminarijos trumpai studijavusio klebono kun. St. Lukšio globą. Anais metais jis pasakojė, kad statusias naują bažnyčią bei kleboniją ir kad jos vidų dekoruoti kviestas lietuvių menininkų. Mums net parodė naujosios statybos vizualizacinius planus. Nors ir matėm klebono užsidedimą ir tyrą lietuvišką nuoširdumą, bet sunku buvo patikėti, kad tame nykstančiame senųjų lietuvių emigrantų buvusiam prieštirtyje klebonas įstengtų pastatyti naują šventovę.

Bet rugpjūčio 11 d. pavakare, kai JAV LB cv pirmininko inž. A. Gečio vairuojamas automobilis, lietuvi be perstogės lyjant, narstydamas per senojo Pensylvanijos anglių kasyklų rajono tarpukalnes, pasiekė Tamaquos miestelį, prieš akis išnirė naujoji lietuvių šventovė, baigta statyti ir dedikuota 1976 m. rudenį, tik trejiems metams pralinkus po paskutinio mūsų su kun. A. Keziu apsilankymo.

Nors atvažiavom šventės garbės svečio ir pagrindinio jos kalbėtojo inž. A. Gečio automobiliumi, bet erdvoje automobilio pasistatymo aikštėje prie naujosios šventovės vietą jam rasti buvo beveik neįmanoma. Reikią, tiek lietuvių kilmės žmonių suvažiavo į naušalų miestelį pasimelsti naujoje šventovėje už Lietuvą, Lietuvai, Lietuvos progą. Ir vėliau, kai klebonui teko apie pusvalandį dailinti komunią, įsitikinau, kokie religingi yra Pensylvanijos lietuviai.

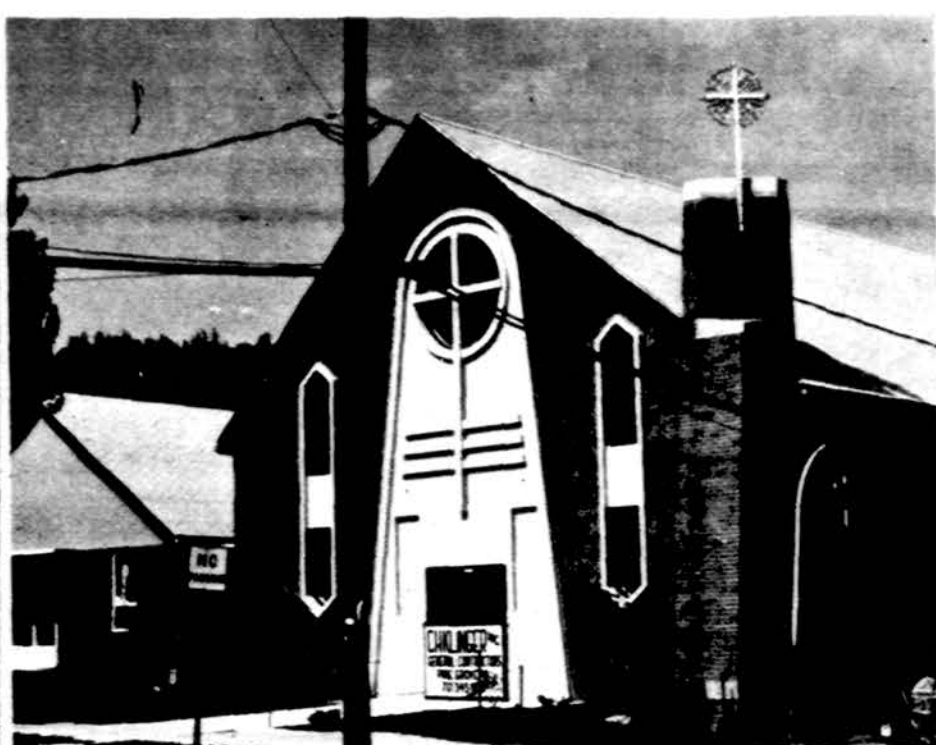
Kiek buvau sujaudintas, kai pirmą kartą gyvenime mus su kitais svečiais į šventovę įvedė procesijoje. Ilgus procesijos spaleis sudarė keliasdešimt lietuviškais tautiniais rūbais pasipuošusių Lietuvos Vyčių. Tai man buvo naujas ir nuostabus dalykas. Kai prieš šešerius metus tose apylinkėse lankėmės, jų čia nė su žiburiu negalėjai rasti, nes jie neegzistavo. Bet štai būta didelio lūžio. Juos organizuoti ėmėsi tokie asmenys, kaip Bronė Mikutavičienė, Ona Klizas-Wargo, kun. A. Bartkus, prel. J. Neve-rauskas ir visa eilė kitų. Ir to išvada: šiandien Lietuvos vyčiai tose apylinkėse į savo rankas perėmė lietuvių krivulę. Nors jų lūpose stipriausiai skamba angliškasis žodis (jie mokosi lietuviškai, bet apie tai kitą kartą), bet jų sielos atspindžioje lietuvišką dvasia. Ir vien 144-ji Atracito apylinkių Lietuvos vyčių kuopa šiandien turi apie 150 narių. Yra įsisteigusios ir kitos kuopos Scrantone, Harrisburge ir dar gal kai kur.

O naujoji Šv. Petro ir Povilo bažnyčia, Viešpatie, viena iš modernių šių laikų šventovių, spindinti tikrojo menu, nes jos vidaus dekoravimas mūsų žymaus bažnytinio ir pasaulietinio meno kūrėjo dail. V. K. Jonyno tvirtinys, toli tolai pralenkęs primityvų meną, kurį suprato pirmieji lietuviai emigrantai ir juo puošė savąsias šventoves. Kun. St. Lukšio, Amerikos lietuvių asmenyje, matom žmogų, kuris Lietuvos liaudies mene mato gilią religinę prasmę ir supranta, kokią dailininką pasirinkti, kad autentiškose meniniuose kūriniuose būtų galima pajusti ir

braižą tos tautos, kurios atstovai prieš daugelį metų parapiją kūrė. Tiesa, pilnutėlėje šventovėje klebonas kun. St. Lukšys Mišias atnašavo anglų kalba, prie altoriaus stovint Liepūvos trispalvę ir mirgant tautiniais drabužiais pasipuošusioms moterims ir vyrams. Ir man atrodė, kad Mišios anglų kalba geriausiai tiko, nes visi suprato jų intenciją — už Lietuvą, už Lietuvos tikinčiuosius. Lietuviškai pasakytame pamokslė klebonas iškėlė tautinį momentą: „Mes galim džiaugtis, kad Lietuvos vėliava gali laisvai plevėsuoti Amerikoje. Maldoje jungiamės su tais savo artimaisiais Lietuvoje, kurie persekiojami už tikėjimą, už tautiškumą“. Po atkalbės specialios, patriotiniai motyvai atstos maldos ir Šiluvos Dievo Motiną, aukojimo maldose, kurias angliškai skaitė O. Klizas-Wargo, buvo meldžiamasi už vyskopus Steponavičių ir Sladkevičių, už N. Sadūnaitę, už persekiojamus Lietuvos tikinčiuosius. Į kiekvieną maldą visa bažnyčia greit ir labai garsiai atsakino. Kai prasidėjo aukojimo procesija, Lietuvos vyčiai prie altoriaus nešė ir ant jo dėjo lietuvišką duoną, rūtas, taut. rūbas papuoštą lėlę, margučius ir t.t. O naujosios šventovės prieangyje buvo išdėstyta knyga „Pensylvanijos angliakasių Lietuva“. Anglų kalba laikomų Mišių lietuviškai nuotakai pakelti daug padėjo vargonininkės Reginos Student vadovaujamo choro giedamos lietuviškos giesmės ir, Mišioms baigiantis, visų sugiedotas Lietuvos himnas. Jis skambėjo nuostabiai pakiliai ir, kaip iš magnetofono įrašo šiandien girdžiu, jo žodžius mokėjo didžioji dalis to vakaro maldininkų.

Nesugriauama tiesa, kad Lietuvių dienos išvakarėse po Mišių Tamaquos liet. šventovėje klebonas visus pakvietė į parapijos salę, kuria paversta buvusi senoji bažnyčia. Įsalę susirinko beveik visi buvusieji bažnyčioje — ko kiek 400. Nors nebuvo čia paplautų didžiulių jaudžių ir midaus netekėjo upeliais, bet vietoje jaudžių buvo užtektinai lietuviškų patiekalų, o vietoje midaus — statinės alaus. Susitikau čia dešimtis pažįstamų iš anų kelionių.

Nesugriauama tiesa, kad Lietuvių dienos išvakarėse po Mišių Tamaquos liet. šventovėje klebonas visus pakvietė į parapijos salę, kuria paversta buvusi senoji bažnyčia. Įsalę susirinko beveik visi buvusieji bažnyčioje — ko kiek 400. Nors nebuvo čia paplautų didžiulių jaudžių ir midaus netekėjo upeliais, bet vietoje jaudžių buvo užtektinai lietuviškų patiekalų, o vietoje midaus — statinės alaus. Susitikau čia dešimtis pažįstamų iš anų kelionių.

Naujoji Tamaquos lietuvių Šv. Petro ir Povilo bažnyčia.

renkant medžiagą knygai, lietuviškas dainas vedė tas pats Eugenijus Kalėda, iš kurio lūpu anomis dienomis Elenutė Bradūnaitė užrašė dešimtis retai girdimų dainų bei melodijų, o akordeonu, vietoj anų dienų mano mielo bendrakeleivio kun. A. Kezio, šį kartą ryžtingai grojo Gintaras Karosas, su jaunimu atvykęs iš Bostono. Tiesa, linksmybės kuriam laikui buvo sustabdytos pradedus trumpą oficialią dalį, kurios metu 65-sios Pensylvanijos Lietuvių dienos rengėjai retais iš anglų padarytais suvenyrais apdovanojo šventės garbės svečius Teresę ir inž. Algimantą Gečius. Su džiaugsmu stebėjau, koks šiltnamio laikui buvo sustabdytos pradedus trumpą oficialią dalį, kurios metu 65-sios Pensylvanijos Lietuvių dienos rengėjai retais iš anglų padarytais suvenyrais apdovanojo šventės garbės svečius Teresę ir inž. Algimantą Gečius. Su džiaugsmu stebėjau, koks šiltnamio laikui buvo sustabdytos pradedus trumpą oficialią dalį, kurios metu 65-sios Pensylvanijos Lietuvių dienos rengėjai retais iš anglų padarytais suvenyrais apdovanojo šventės garbės svečius Teresę ir inž. Algimantą Gečius.

Jau buvo nebetoli vidurnaktis, kai visa palyda vėl per tuos patį kalnus bei tarplius sugrįžo į naują, jaukią klebono kun. A. Bartkaus kleboniją, Franckville. VLR.

RUBAJATAI
STASYS SANTVARAS
(Septintoji lyrikos knyga)
Lietuvių rašytojų draugijos 1978 metų premiją gavęs geriausias literatūrinis kūrinys. 182 pusl. Spaudė Lietuvos Enciklopedijos spaustuve. Išleido J. Kapočius. Kaina su persiuntimu \$8.23. III. gyv. pridėda 38 ct. mokesčių Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

VYSKUPO ŽODIS
Be Dievo yra neįmanoma išgruvisių atstatyti kraštą ir atkurti jame teisingumą besiremiančią brolišką santarvę, pažymėjo Managvos arkivyskupas Obando Bravo, kalbėdamas Mišių metu, kurios buvo aukojamos už taiką Nikaragvoje ir už civilinio karo metu žuvusiųjų sielas. Jei Dievas yra pašalinamas iš viešojo gyvenimo, kalbėjo arkivyskupas, žmonių tarpusavio santykiuose įsivyrąja smurtas ir neapykanta. Arkivyskupas kvietė naujuosius Nikaragvos vadovus, atstatant kraštą, neužmiršti praeities klaidų. Arkivyskupo aukojamas šv. Mišias Managvos katedroje transliavo Nikaragvos valstybinis radijas.
— Vilkas šuns nebijo, bet nekendžia, kai loja.
Uteniškų patarė

Išgikite naująjį **ALOYZO BARONO** romaną
LAIVAI IR UOSTAI
Jurgis Glinuda apie šį romaną sako: „Šalia pagrindinių personažų autorius pateikė visą tuziną kitų, gyvų ir tikrų, kurie, tarp savęs skirdamiesi modus vivendi metodus, sudaro sultingą, spalvingą portretų galeriją.“
Išleido Lietuviškos knygos klubas 1979 m. Viršelis Nijolės Vede-gytės - Palubinskienės, 276 pusl. Spaudė Draugo spaustuve. Kaina su persiuntimu \$7.75. III. gyv. pridėda 35 ct. valstybės mokesčių.
Užsakymus siųsti: Draugas, 4545 West 63rd Street, Chicago, Ill. 60629.

AR TURITE ĮSIGIJĘ ŠIAS PLOKŠTELES?
— Jonas Vaznelis. Prie piano Aleksandras Kučiūnas. — Tamsiojo naktelė, Dzūkų kraštas, Žemųjų lankelė ir kitos dainos. Kaina \$6.00
— Igrojo L.S.T. Korp Neo-Lithuania orkestras su Algium Modestu, Vytautu Paškum ir Zigmu Mikuliu, Jr. — Dvi gitaros, Tau dėkoju, Negerk, Žali laukai, Sapnas ir kitos dainos. Kaina \$6.00
— Lietuvių Meno Ansamblio DAINAVA. Kur bėga šėlupe, Jūs berniukai apgavikai, Lietuviai esame mes gimę ir kitos. Diriguoja Stepa Sodeika. Kaina \$5.00
— Lietuvių Meno Ansamblio DAINAVA. Tyliąją naktį, Sveikas, Jėzau, gimusi, Linksmą giesmę mes užtraukiam, Malda žuvusiems ir kitos. Diriguoja Stepa Sodeika ir Algis Šimkus. Kaina \$5.00
— Alfonsas Mikulėkis — dirigentas. Kanklių orkestro vadovė — Ona Mikulėkienė. Atlieka Vysk. Valančiaus lituanistinės mokyklos ansamblis. Kaina \$5.00
— Juozė Krivoliūtė — Daugėla. Pamyliuok vakar, Pavasario dienele, Vėspai, vėspai ir kitos. Kaina \$6.00

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63 St., Chicago, Ill. 60629

Užsakymų priedė 30 centų už kiekvieną plokštelę parduotuvėse. Išleido gyvenimoje taipgi moka 5% mokesčių. Užsakymams į Kanadą reikia pridėti po \$1.75 pašto išlaidoms.

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

10% — 20% — 30% pigiau mokėsite už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Chicago, Illinois
Telef. GA 4-5654

A. VILIMAS MOVING

Apdraustas perkraustymas
Ivairių atstumų

Tel. 376-1882 arba 376-5996

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Ir kitus kraštus
NEDZINSKAS, 4059 Archer Ave.
Chicago, Ill. 60632, telef. 927-5880

VALOME

KILIMUS IR BALDUS
Plaukams ir vaskuojame
visų rūšių grindis.

J. BURNYS — Tel. RE 7-5168
Ivairių prekių pasirinkimas nebrangiai iš mūsų sandėlio.

COSMOS PARCELS EXPRESS
2501 W. 69 St., Chicago, Ill. 60629

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Telef. — 925-2737
Vytautas Valantinas

PLUMBING

Licensed, bonded, insured.
Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos ir kt. plytelės. Glass blocks. Sinkos vamzdžių išvalymo elektra. Galite kreiptis nuo 7 iki 8 val. ryto arba po 5 val. vakaro.

SFRAPINAS — 636-2960

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.
Tel. — WA 5-8063

M. A. ŠIMKUS

NOTARY PUBLIC
INCOME TAX SERVICE
6230 So. Maplewood, tel. 254-7450
Taip pat daromi VERTIMAI
GIMINIŲ IŠKVIETIMAI, PILDOMAI
PILIETYBES PRAŠYMAI ir
kitokios blaškai

TELEVIZIJOS

Spaivotos ir Paprastos. Radijai.
Stereo ir Oro Vėsinčiai
Pardavimas ir Taisyimas

MIGLINASTV

2346 W. 69th St., telef. 776-1486
bungalow. Sklepa, garažas. Pamaty-
kite šiandien.

Popular Lithuanian RECIPES

PATIKSLINTA IR PAGRAIZINTA LAIDA
Suredagavo
Juozapha Dauvardienė

Šiom dienom Draugo spaustuve išleido septintą laidą šios populiarios virimo knygos. J. Dauvardienė vėl patikslino ir pagraizino šią laidą naujais paruošimais.

Tai geriausia dovana naujoms žmonoms ar mairšioms. Daugelis apdovanojo kitataučius su pažindindami juos su lietuvišku maistu ir virimu. Ši knyga yra sukelusi labai daug pasisekimo lietuvių ir kitataučių darbo vietose ir organizacijose.

Knyga yra labai graži įrėta ir su spalvotomis iliustracijomis. Labai patogi vartojimui.

Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, Knygų Skyriaus
4545 W. 63rd Street
Chicago, Illinois 60629

Kaina su persiuntimu \$4.75
Illinois gyventojai pridėkite dar 20 centų mokesčiui.

REAL ESTATE

6 kamb. atremontuotas mūrinis. Gazu šildymas. Arti 45-os ir Albany. \$27,500.00.

5 kamb. mūrinis. Gazu šildymas. Garažas. Arti 69-os ir Maplewood. 2e-miau \$40,000.00.

2-jų aukštų Georgian. 5 kamb. 37 p. sklypas. 70 ir Fairfield. Numažinta kaina. \$30,000.00.

Taverna ir 4 kamb. mūrinis. Į rytus nuo California Ave ir 71-os g-vės. Numažinta kaina. \$45,000.00.

BUTŲ NUOMAVIMAS

Namų pirkimas — Pardavimas
Valdymas

Draudimai — Income Tax
Notariatas — Vertimai

BELL REALTY

J. BACEVICIUS
6455 S. Kedzie Av. — 778-2233

8 kamb. mūr. bungalow. Creng-tas rūšys. 3 tualetai. Didelis garažas. Arti Maria mokyklos ir Sv. Kryžiaus ligoninės. Tuoj galima užimti. Idealu didelė šeima.

2 po 4 kambarius mūrinis Brighton Parko. Gražiai užlaikytas. \$47,000.

SIMAITIS REALTY

Insurance — Income Tax
Notary Republic
2951 W. 63rd St., 436-7878
839-1794 arba 839-5566

N. W. Suburb MEDINAH — Custom brick, cedar trim, split level, 3 bedrm. 2 1/2 baths. Family room with stone fireplace. Large balcony, living room overlooking formal dining room. Beautifully finished lower level. Ideal 3 room in-law apt. Central air. 2 1/2 car garage. 2 patios. Over 1/2 acre — beautifully landscaped. Appraised at \$170,000.00. Owner selling at \$158,500.00. Tel. 274-6887

PARDUODAMAS NAMAS KAUNE, LIETUVOJE
Naujai pastatytas, erdvus, 3 miegamai. Garažas ir didelis kiemas.

Kreipti į MR. VAN HOUTEN (Ka-nadoje), tel. (416) 862-7090 — dar-bo valandomis.

Namų Chicagoje ir priemiesčiuose

70 ir Maplewood. 2 aukštų 3-jų butų mūr. pajamų namas. Taip pat galimos pajamos rūšys. 2 maš. garažas. Nebrangus.

72 ir Mozart. Liuksusinis 2-jų butų po 2 miegamus mūro namas. Įrengtas rūšys. Pamatykite šiandien.

43 ir Washenaw. 2-jų butų mūr. po 2 miegamus. 3-jų kamb. butas sklepe. \$49,500.

Bridgeporte — pulkus investavimas. 7 butų mūro namas. Pilnas rūšys. Nuomininkai patys apsislido. \$17,500 metinių pajamų. Kaina \$54,000.

39 ir Mozart. Iš naujesnių 8 butų gerai prižiūrėtas mūras. Pirkėjui 3 miegamų butas. Dėl informacijos skambinkit mums.

67 ir Pulaski. Naujas 3-jų miegamų bungalow. Sklepa, garažas. Pamaty-kite šiandien.

Oak Lawn, į vakarus nuo Cicero Liuksusinis 3 miegamų. "tri-level". Pamatykite šiandien.

Budraitis Realty Co.

4243 W. 63rd Street
Tel. — 767-0600

Mes turime kompiuterį ir esame nariu M.L.S., kas palengvina parda-vimų bei pirkimą.

DAR NE VELU

Palikimas. Modernus, apie 20 metų. 2-jų butų mūro namas ir mūro garažas. Įrengtas beismantas. Prašau tei-rauti ir paduoti savo telef. apžūrėti-mui iš anksto. Villiojanti kaina.

Tuščias sklypas. Tinka naujai statybai Marquette Parke.

Labai svarus 2-jų butų namas ir ga-ražas. Elektrinės durys. Atskiri gazu šildymai. Brighton Parke. \$37,000.00.

2-jų aukštų mūro namas ir 2 su-to garažas. Aple \$6000.00 pajamų. Naujas stogas ir gazu šildymas. Ap-sauga nuo potvynio. Alum. langai. Galite pirkti už \$41,800.00.

Valdis Real Estate

2625 West 71st Street
Tel. 737-7200 ar 737-8534

REAL ESTATE

Savininko parduodamas mūrinis 9 metų senumo namas. Bungalow — 3 miegamieji, 1 1/2 vonios. Centr. vėsi-nimas. 2 maš. garažas. Ant 57-os arti Pulaski Skambinkit 284-8548.

HELP WANTED — MOTERYS

TYPING - LIGHT BOOKKEEPING
Flexible hours

BALZEKAS MOTORS
4030 Archer Ave.
847-1515 Ask for ALICE

TYPING AND GENERAL OFFICE WORK

Full time 9 a.m. to 5 p.m.
Call between 10 a.m. and 11 a.m.
or 2 p.m. to 3 p.m.
3 4 1 - 0 9 6 6

VYRAI IR MOTERYS

Reikia spausdinti lauktojos ar lauktojos paruošti darbus offsetui. Turi mokėti lietuvių kalbą ir turėti patyrimo tame darbe. Skambinkite 585-9501. Prašykite reikalų vedėjo.

HELP WANTED VYRAI

MAINTENANCE REPAIR
Must have experience in Arc Welding, mechanical repairs of gears, bearings, clutches and conveyors. Must read mechanical blue prints, electrical trouble shooting experience, and machine tool experience helpful. Overtime available. \$8.13 an hour. Effective October 1st \$8.71 an hour.

CALL MR. CANINO
2 3 5 - 1 0 1 9
An Equal Opportunity Employer M/F

SHEET METAL

Sheet metal model makers. \$9.00 per hr. Shear operator. Drill press, press brake operators. Starting \$6.00 per hr. Must be experienced.

Howler Fabrication
Addison 543-3600

MACHINISTS

Exp'd. only. Must have own tools. Set up & operate machines. Varied. Interesting work. Short & long runs. AC shop. Steady. Employment & OT.

BBK TOOL MFG
674-3636 Skokie

REFRIGERATION

Assemble small units, also need help to design new units. Steady job. Good pay. Call —

456-7300. Ask for Bill

DEMESIO

Joseph Ehret
LITHUANIA
The European ADAM

Translated from German by Algis Mickunas, Ph.D. Philosophy Department Ohio University.

Published by Kestutis Jerome Butkus Foundation. Chicago 1979 m. Kaina su persiuntimu \$3.50. Užsaky-mus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd Street, Chicago, Ill. 60629.

With Liberty & Justice

Amerikiečių premijuota PAU-LIAUS LEONO knyga, kurio-je atviri ir drąsiai nagrinėja šio krašto negeroves bei pavojus ir tiesia kelią į saugų vėjų gerbą.

Knyga gausama ir Draugo. minikaina — \$3.95.

Kaina kitais viršolais \$5.95.

Apie šią knygą rašo DRAUGAS, nes jis plačiausiai skelbiamas lietuvių draugais, gi skelbiant knygą yra vienas prielaimas.

DRUSKA — GYVYBĖS ŠALTINIS

J. MISKINIS

Turbūt daugelis žino, kad lietuvių kalboje ir kuryboje druska tiesioginė ir perkeltinė prasme turi labai teigiamą reikšmę. Be to, žemės druska vadinami garšūs visuomenės veikėjai, mokslo ir meno darbuotojai, išradėjai ir atradėjai, žymūs karo vadai ir kt. Prisimintini ir tokie lietuviški posakiai: "jo kalba buvo be druskos", atrodo, kad žmogus kalbėjo nelabai žinodamas, ką nori pasakyti. Pavyzdžiui, jaunavedžių sutikimas su duona ir druska reiškia linkėjimą, kad jiems niekad netrūktų duonos ir druskos, kad visada būtų turtingi.

Druska būtina žmogaus organizmui, ir kuri ji patenka daugiau sia su maistu. Valgomoji druska naudojama maisto produktams sudyti ir konservuoti. Sudyta mėsa, žuvis, sviestas, daržovės negenda ilgai, nes žuva puvi nuo bakterijų.

Valgomoji druska arba kitaip vadinant natrio chloridas (NaCl), gaunama iš druskingų ežerų ir iš akmenų druskos telkinių, kurie susidarę seniai išdžiuvusių ežerų vietose. Pažymėtina, kad Lietuvoje taip pat yra druskos klastų, bet jie taip giliai, jog kasti neapsimoka. Druskininkų, Birštono ir kitų šaltiniuose, o taip pat ir Baltijos jūros vandenyse druskos procentas labai mažas. Todėl druska yra viena seniausių importo prekių Lietuvoje. Ją mūsų protėviai parsigabendavo iš svetur drauge su kitomis prekėmis, iškeitę į kailius, vašką, penus.

Istorija byloja, kad druska, kaip ir metalo žaliava bei gink-

lai, turėjo didelę reikšmę karų su kryžiuočiu ir Livonijos ordinais.

J. Dluogoša rašo, kad Vytautas ir Jogaila, ruošdamiesi lemiamui mūšui su kryžiuočiais, 1410 m. žiemą surengė Baltydžio giriose didelę medžioklę. Medžioklės metu buvo prišaudyta šimtai stumbrų, briedžių, elnių, šernų bei kitokių laukinių žvėrių ir prisūdyta statinės mėsos "ilgam karui metui".

Su kryžiuočiais karų metais Romos ordonas uždraudė parduoti lietuviams ir prūsams druską, o po Žalgirio mūšio vykstant Lietuvos ir kryžiuočių ordono deryboms dėl sienų, tarp abiejų šalių kildavo gana stiprių prieštaraimų. 1418 - 1419 m. kryžiuočių ordonas trukdė lietuvių prekybą Nemunu, neparduodavo Lietuvos priklausiusios druskos ir kitų prekių. Pirkliai kreipėsi pagalbos į didįjį kunigaikštį Vytautą, kuris susitarė su Jogaila, pradėjo trukdyti kryžiuočių ordono prekybą Vlsia. Kadangi nepavyko susitarti, tai druska atvežama iš Vakarų Europos, Lenkijos ir iš rusiškųjų žemių.

Svarbiausieji druskos pardavimo centrai Lietuvoje buvo Kaunas, ir Vilnius. Istoriniai šaltiniai sako, kad jau XV a. čia buvo įrengti sandėliai. Iš Kauno ir Vilniaus sandėlių vietos pirkliai išveždavo druską po visą Lietuvos kraštą ir pardavinėdavo žmonėms. Už druskos igabenimą pirkliai mokėjo muitą. Muitinės buvo valstybės pasienyje, prie sausumos ir vandens kelių.

Paskutiniiais unijinės valstybės egzistavimo metais Lietuvos užsienio prekyba buvo glaudžiausiai susijusi su Prūsija. Iš Prūsijos buvo įvežama audiniai, druska ir kitos prekės. Druska sudarė nuo 21 iki 35 proc. importo.

1791 m. iš Prūsijos buvo atgabendra 67% visos įvežtos druskos. Iš viso tuo metu į Lietuvą buvo įvežama iki 300 tūkstančių statinių.

Nepriklausomybės valdymo metais Lietuva daugiausia prekavo su Vokietija ir Anglija, kurių tikslas buvo pirkti iš Lietuvos žemės ūkio produktus ir parduoti jai savo pramonės gaminius. Vienpusiškas užsienio prekybos pobūdis leido užsienio susivienijimams diktuoti savo valią ne tik nepriklausomos Lietuvos užsienio prekybai, bet ir gamybai. Tačiau pasaulinės ekonominės krizės laikotarpiu 1929 - 1933 m. Vokietija pradėjo riboti žemės ūkio produktų importą ir skatinti jų gamybą vietoje. Be to, pablogėjo Lietuvos politiniai santykiai su Vokietija dėl Klaipėdos krašto. Todėl kurį laiką Vokietija nepirko iš Lietuvos produktų, neleidė tranzito per savo teritoriją į Lietuvą ir iš Lietuvos. Tokiomis aplinkybėmis susidarė Lietuvos vyriausybės stengėsi savo žemės produktus išvežti į Angliją. Tačiau krizės metais Anglija mažiau įsiveždavo ir su prekiaujančiomis valstybėmis ėmė sudarinėti prekybos sutartis: pirkti tiek, kiek tos valstybės gali parduoti. Lietuva iki to meto Anglijoje pirkė nedaug, nes brangiai kainavo atvežimas ir, be to, anglų prekės buvo brangesnės. Druska tuomet buvo įvežama iš Vokietijos ir Sovietų Rusijos. Tačiau Anglijos vyriausybė, sudarant prekybos sutartį su Lietuvos vyriausybe, pareikalavo druską, kaip ir kitas importuojamas prekes atsivežti iš Anglijos ir išlyginti prekybos su Anglija balansą. Po ilgų derybų 1934 m. buvo pasirašyta sutartis, lietuvių ūkininkų išaugintam ir į Angliją parduodamam bekonui sudyti imta pirkti anglų druską. Anglijos druska buvo daug drėgnesnė

ir brangesnė, negu įvežama iš kitų kraštų. Statistikos duomenys rodo, kad Vokietijos druskos tonas Klaipėdoje kainavo 53,46 lt., o Anglijos — 62,70 lt. Tačiau, anglams spaudžiant, buvo laikomasi sutarties, ir Lietuva pirkė kasmet iš Anglijos 2500 tonų druskos.

Pažymėtina, kad sunku su druska būdavo ypač karų metu. Su trikus normaliems prekybos santykiams, paprastai nebuvo įvežama ir druskos. Senesnio amžiaus lietuvių ir šiandien prisimena tuos laikus.

RASTA 400,000 METŲ KAUKOLĖ

Arago urvuose prie Tautavel, Prancūzijoje, rasta žmogaus ir arklių kaulų.

kaukolė 400,000 metų amžiaus. 1971 m. liepos mėn. tame pačiame žemės nuosėdų sluoksnyje buvo rasta kaukolė iš prieš neandertalio laikotarpio.

Tautavele, Rytų Pirenejų kaimelyje, yra priešistorinių laikų muziejus. Žmogus, kurio kaukolė yra tame muziejuje, mirė ne senesnis kaip 20 metų. Jis turėjo būti Pekingo Sinanthropus ir Javos Pithecanthropus bendraamžis. Tūkstančiai žvėrių kaulų tuose pat archeologinėse sluoksniuose rodo, kad tas ankstyvas "homo erectus" gyveno iš medžioklės. Urvuose rasta dramblių, liūtų, briedžių ir arklių kaulų.

A. + A. PETRONĖLĖ MINAUSKIENĖ

Gyveno Chicago, Illinois, Marquette Parko apylinkėse. Mirė rugpjūčio 19 d., 1979 m., sulaukus 97 m. amžiaus. Gimė Lietuvoje, Vilkaviškio mieste. Amerikoje išgyveno 28 metus.

Pasiliko dideliamė nulūdime anūkė Julita Burgess su vyru Paulium, 2 proanūks: Angelique ir Valentina Burgess, Lietuvoje sūnus Aleksandras su šeima, Brazilijoje brolis Juozas Geibaitis su šeima, kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas bus pašarvotas antradienį, rugpjūčio 28 d., 1 val. popiet Lack-Lackawicz koplyčioje, 2424 W. 69 Street.

Laidotuvės įvyks trečiadienį, rugpjūčio 29 d. iš koplyčios 9 val. ryto bus atvykta į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nušviesta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nulūdę: Sūnus, anūkė, proanūks, brolis ir kiti giminės. Laid. direkt. Steponas C. Lack ir Sūnūs. Tel. 737-1213.

PADĖKA

A. + A. PRANAS ODINAS

Mūsų mylimas vyras, tėvas ir senelis mirė 1979 m. liepos 19 d. ir buvo palaidotas liepos 23 d. Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse, Chicagoje.

Dėkojame visiems, kurie suteikė jam paskutinį patarnavimą ir palydėjo į amžino poilsio vietą.

Nuoširdžiai dėkojame kun. Vaclovui Martinkui, kuris atliko pamaldas koplyčioje, atlaikė gedulingas šv. Mišias už jo sielą bažnyčioje ir palydėjo velionį į kapines.

Giliai dėkingi esame visiems bičiuliams ir pažįstamiems, apilankiusiems velionį koplyčioje, liūdesio valandoj pareikšusiems užuojautą asmeniškai, laiškais ir per spaudą bei užprašiusiems šv. Mišias už velionio sielą.

Mes ypatingai esame dėkingi L. B. Marquette Parko apylinkės pirminkui p. Kostui Juškaitiui už atsisveikinimo su velioniu pravedimą koplyčioje ir p. Broniui Nainiui už nekrologą "Drauge".

Dėkojame grabnešiams ir laidotuvių direktoriams Steponui C. Lakavičiui ir Sūnams už malonų patarnavimą.

Visiems tariame nuoširdų dėkui.

Žmona Alvilina, sūnus Vaclovas, duktė Irena ir anūkal.

Mūsų mylimai ir artimai draugei

A. + A. JULIJAI BIČIONIENEI mirus,

SŪNUMS, DUKTERIMS ir visiems ARTIMIESIEMS reiškiamo nuoširdžiausią užuojautą ir kartu dalinamės jų skausmu.

Sofija ir Norman Burstein su šeima

A. + A. Inž. KAZIMIERUI MOTEKAIČIUI mirus,

mūsų nuoširdžią ir brangią mokytoją, operos solistę IZABELĘ MOTEKAITIENĘ, sūnus MANIGIRDĄ ir RAMONĄ su šeima skausmo valandose nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdimė.

"Dainos" studijos buvusios mokinės:

Viktorija Tauginienė - Bažinskaitė ir vyras Kazys.
Laima Šalčiuvienė - Bažinskaitė su šeima ir tėvai Genė ir Viktoras Bažinskai.

DRAUGAS, pirmadienis, 1979 m. rugpjūčio mėn. 27 d.

5

A. + A. Inž. KAZIMIERUI MOTEKAIČIUI mirus,

liūdinčius žmoną IZABELĘ, sūnus MANIGIRDĄ ir RAMONĄ su šeima nuoširdžiai užjaučia

Edmundas Radavičius, Jadvyga ir Kazys Poškai, Elzbieta Skinderienė, Adelė ir Kastytis Izokačiai.

Mielam

MANIGIRDUI

ir jo artimiesiems gili užuojauta.

KELEČIŲ ŠEIMA

EUDEIKIS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai

6845 SOUTH WESTERN AVE.

Trys Moderniškos Koplyčios
Mašinoms Vieta

Tel. 737-8600

Tel. 737-8601

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St., Chicago

1410 So. 50th Av., Cicero

Tel. 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 SO. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNŪS

2314 W. 23rd PLACE

Tel. Virginia 7-6672

2424 W. 69th STREET

Tel. REpublic 7-1213

11029 Southwest Highway, Palos Hills, Ill.

Tel. 974-4410

PETRAS BIELIŪNAS

4348 SO. CALIFORNIA AVE.

Tel. LAfayette 3-3572

JURGIS F. RUDMIN

3319 SO. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-1138-39

POVILAS J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

VASAITIS - BUTKUS

1446 So. 50th Ave., CICERO, ILL.

Tel. OLYmpic 2-1003

DAR APIE LIETUVIŲ FONDO VARDYNĄ

Lietuvių Fondo vardynui medžiaga renkama gana intensyviai. Knygoje numatyta bent 35 atskiri straipsniai, liečiantys L. Fondo įsikūrimą, jo augimą ir reikšmę lietuviškajai išeivijai. Iš tų numatytųjų 35 straipsnių jau yra paruosta 15 redaktorius pastangomis. Dar didesnės dalies trūksta. Bet yra užangažuoti ir įpareigoti būvę L. Fondo kūrėjai ir kiti plunkanos darbininkai savo straipsnius kuo greičiau paruošti. Tad iš dalies nuo jų priklauso ir paties L. Fondo vardinio pasirodymo iš spaudos terminas. Tikimasi, kad iki Naujųjų metų tie pažadėtieji straipsniai bus gauti, ir 1980 metais pasirodys pati knyga.

Todėl yra raginami neatšuntusieji savo nuotraukų ar nespėję įstoti į L. Fondo nariai kuo greičiau tai padaryti iki spalio 6 dienos didžiojo L. Fondo pokylio Marriot viešbutyje. Iki tos datos įstojusieji į L. Fondą dar galės patekti ir į L. Fondo leidžiamąjį vardyną.

Taip pat yra prašomi visi Liet. Fondo nariai iš anksto užsisakyti šią knygą, kurios prenumerata tik 15 dol. Tenka pripažinti, kad gal tik vienas aštuntadalis Liet. Fondo narių tėra užsisakiusių šią knygą. O kur likusieji? Juo daugiau bus prenumeratorių, juo greičiau ir pati knyga bus išspausdinta. Ta lietuviškoji visuomenė kuri sudaro Liet. Fondo šeimą, yra jautriausia visiems lietuviškiems reikalams, tad ji turėtų ir šį reikalą labiau paremti savo prenumeratoriais ar garbės prenumeratoriais. Juk šis veikalas išliks kartų kartoms, kaip mūsų patriotizmo akivaizdus įrodymas. Tas veikalas jam žins ne tik asmeniai, bet ir organizacijos, kurios savo įnašais prisidėjo prie L. Fondo išugdymo ir tuo pačiu prie lietuviškosios kultūros puoselėjimo čia išeivijoje.

Tad atlikime savo pareigą ir įtešėkime iki galo. A. P. B.

A. + A. SIGITUI BAZILIAUSKUI mirus, brolį Vincą Bazį su šeima nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdimė.

Giedrė ir Juozas Končiai

Pirmajam Lietuvos Kariuomenės kūrėjui savanoriui

A. + A. Gen. št. plk. KAZIMIERUI ŠKIRPAI

mirus, jo žmonai BRONEI, sūnui KAZIMIERUI su šeima, giminėms, draugams, pažįstamiems nuoširdžiai užuojautą reiškia

Liet. Kariuom. kūrėjų savanorių s-gos CENTRO VALDYBA

A. + A. Inž. KAZIMIERUI MOTEKAIČIUI mirus,

jo žmoną IZABELĘ, sūnus MANIGIRDĄ ir RAMONĄ su šeima nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdimė.

Eugenija ir Algis Zukauskai su šeima

Ona ir Kazys Mickevičiai.

Tėveliai

A. + A. KAZIMIERUI MOTEKAIČIUI mirus,

mūsų mokytojų MANIGIRDUI bei kitiems ŠEIMOS NARIAMS reiškiamo gilią užuojautą ir kartu liūdimė.

Julytė Narbutytė, Andrius Narbutis, Lina Saulytė, Vytas Saulis ir Tėveliai.

APLINK MUS

× Vysk. Paulius Marcinkus, aukštas Vatikano pareigūnas, kaip popiežiaus Jono Pauliaus II pasiuntinys, atvyko į Chicago ir kitus Amerikos miestus su vyskupais aptarti popiežiaus kelionės į JAV-bes detales. Ta proga vysk. P. Marcinkus aplankė ir savo artimuosius bei draugus.

× Birutė Sidzikauskienė iš Pompano Beach, Fla., visai savaitėi buvo atvykusi į Chicago dalyvauti vestuvėse ir aplankyti savo artimuosius. Taip pat ji rūpinasi savo mirusio vyro, buvusio diplomato ir lietuvių visuomenės veikėjo, a. a. Vaclovo Sidzikausko atsiminimų, kurie buvo spausdinti "Dirvoje", išleidimu atskira knyga. Tie atsiminimai turi istorinės reikšmės. Šia proga viešnia iš Floridos aplankė "Draugo" redakciją, pasikalbėjo su redaktorais ir painformavo apie savo apylinkės lietuvių veiklą. Pirmadienį ji išvyksta atgal į Floridą.

× Vytautas Kasniūnas, kuris 21 metus dirbo "Daily News" ir 2 metus "Sun-Times" neseniai pradėjo dirbti žurnalų ir laikraščių konsultacijos firmoje kaip konsultantas.

× Jamie Rebecca Gaškaitė, Stasio ir Marcos Gaškų trijų mėnesių dukra, St. Anna ligoninės buvo išrinkta "Metų kūdikiu", nes gimė gegužės 9 d. šioje ligoninėje, kada buvo švenčiama tautinė ligoninių savaitė. Apie tai rašo, įsidedamas ir nuotrauka, "The Chicago Catholic" savaitraštis.

× Vincas Maknavičius, Cice-ro gyventojas, sunkiai susirgo. Guli Loretto ligoninėje dr. P. Kisieliaus priežiūroje.

× Korektūros klaida antraštėje. J. Janušaičio rašinyje "Draugo" pereinio penktadienio numeryje, 4 puslapyje, antraštėje įsibrovė klaida. Turėjo būti: "Kun. Jurgis Šarauskas įsigijo doktoratą". Už klaidą atsiprašome.

× "Linkiu "Draugui" ilgiausių metų, o visiems jo darbuotojams sėkmės, atliekant didelį darbą, reikalaujantį daug pasišventimo" — rašo mums Zinaida Vyšniauskienė iš Malvern, siųsdama 8 dolerių auką. Dėkojame.

× Vytautas Vidugiris, Palos Verdes, Calif., Liet. skautų brolijos vyriausias skautininkas, pasveikino savo dienraštį su kaktie proga ir atsiuntė 25 dolerių auką. Jį skelbiame Garbės prenumeratorius ir išreiškiame nuoširdžią padėką.

× Stasys Nutautas iš Woodhaven, N. Y., atsiuntė Garbės prenumeratoriaus mokesį. Labai ačiū.

× Aukų atsiuntė po 3 dol. — Andrew C. Kablick, Vyt. Lazauskas, Ona Babušienė, Ona Čekauskienė, Alf. Adomaitis, Jonas Gruodis, Pranas Jurjonas; po 2 dol. — C. Januševičienė, K. Sutkaitis; 1 dol. — J. Petuška. Visiems nuoširdžiai dėkojame.

DENGIAME IR TAIŠOME VISŲ RŪŠIŲ STOGUS
Už savo darbą garantuojame ir esame apdrausti.
SKAMBINKITE ARVYDUI KIELAI
Tel. 434-9655

× Kr. Donelaičio lituanistinių mokyklų tėvų komitetas pasiskirstė pareigomis ir jau pasirušęs 1979-80 mokslo metų darbams. Pirmininkė A. Steponavičienė, vicepirmininkė B. Sasnauskienė, išdėtininkas A. Jaurūnas, išdėtininko pavaduotoja B. Pabedinskienė, sekretorė Z. Deveikienė, korespondentė J. Norvilienė, parengimų vadovė R. Šlapkauskienė, jos pavaduotojos R. Račkauskienė ir D. Šlenienė, techninių reikalų vedėjai — E. Eriugis, J. Maleiška ir A. Pocius. Mokinių registracija vyks rugsėjo 8 d. nuo 9 iki 1 val. p. p. McKay mokyklos patalpose.

× Kun. Tomas Kasputis, Nekalto Prasidėjimo parapijos asistentas Brighton Parke, kard. J. Cody yra paskirtas vienu iš kunigų komisijos rūpintis dvasiniais pašaukimais. Bet ir gavęs naują paskyrimą, jis lieka darbuotis Brighton Parko lietuvių parapijoje.

× Korp! Neo-Lithuania suvažiavime, Tabor Farmoje, svarstybose kalbės Vida Jonušienė, Jolita Kriaučiūnaitė, Daiva Vaitkevičiūtė — Meilienė, Gražina Gražienė, Vytautas Kasniūnas, jr., dr. Alvydas Arbas. Vadovaus inž. Jonas Jurkūnas.

× Marija Evinskienė, Floridos gyventojė, grįžo į Chicago dalyvauti anūkės, Lauren Kentra vestuvėse su Phillip Andersono, rugsėjo 2 d. Ji yra dukterė Raymond ir Virginia Kentrų. Lauren Kentra yra pasižymėjusi lietuviškame veikime. Per 12 metų uoliai darbavosi su lietuviškos eglės puošėjais. Tie jauni lietuviškos kilmės jaunuoliai puošia Mokslo ir pramonės muziejų eglutę kasmė, Kalėdų švenčių metu. P-lė Lauren šokdavo su "Ateities" šokėjais ir yra laimėjusi Lietuvos vyčių stipendiją. Dabar tęsia mokslą įsigyti magistrą biznio administracijoje.

× Bronius Keturakis, Milwaukee, Wis., žinomas mūsų sporto darbuotojas, "Draugo" bendradarbis, yra ir nuolatinis dienraščio rėmėjas. Atnaujindamas prenumeratą jis vėl atsiuntė 20 dolerių auką. Jį skelbiame Garbės prenumeratorium ir maloniai dėkojame.

× Martynas Bundelis, Chicago, Ill., prie prenumeratoriaus mokesčio pridėjo 10 dolerių auką. Dėkojame.

× Dail. A. Petrauskas, Los Angeles, Calif., sukakties proga, palinkėjo "Draugui" ištvermės, jo darbuotojams geros sveikatos ir atsiuntė 10 dol. auką. Labai ačiū.

× Aktorius Vitalis Zukauskas Vilniaus universiteto 400 metų sukaktuvių minėjimo pabaigtuvių vakarienėje atliko humoristinę programą.

× Bronė Selenienė, Manchester, Mich., yra nuolatinė "Draugo" rėmėja. Ir dabar atsiuntė Garbės prenumeratorės mokesį. Labai ačiū.

× Kazys Kulys, Englewood, N. J., pasveikino "Draugą" su kakties proga, atsiųsdamas Garbės prenumeratoriaus mokesį. Labai ačiū.

× Constance Yodelis, nuoširdus "Draugo" skaitytojas Homewood, Ill., sveikindamas "Draugą" 70 m. sukakties proga, atsiuntė 25 dolerių auką ir tokiu būdu dosniai parėmė savo dienraštį. Esame jam labai dėkingi.

× Vaclovas Džigas, Omaha, Neb., užsisakė "Drauge" knygų ir atsiuntė 20 dolerių auką. Už paramą esame labai dėkingi.

× Aukų po 5 dolerius atsiuntė: Vincas Kamaitis, Juozas Karklys, Jonas Virbalis, A. Masaitis, Anatolijus Garbaskas, Anelė Dulkytė, Joseph Jacobus. Visiems maloniai dėkojame.

L. Valokaitis ir R. Karnius gitarų muzika linksmina Jau nimo kongreso ekskursuojančius dalyvius. Nuotr. Lino Meilau

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBES

— Vinco Krėvės Philadelphia lietuviškoji mokykla 1979-tuosius mokslo metus pradeda rugsėjo 8 d., šeštadienį, 10 val. tradicinėmis pamaldomis Sv. Andriejaus bažnyčioje 19th ir Wallace. Po pamaldų vyks registracija ir pamokų pradžia. Pamokų metu įvyks visuotinis tėvų susirinkimas. Į mokyklą priimami visi, kurie šiais metais bus ketverių metų. Mokykloje veiks darželis ir pagelbinti klasės silpnai ar visai nemokantiems lietuviškai. Norint daugiau informacijos, prašoma skambinti mokyklos vedėjui Stasiui Rudziui. 302-737-4798.

— Dr. Vytenis M. Vasyliūnas tarnybos reikalais atvyko į Bostoną, kur buvo iki rugpjūčio 21 dienos. Vieną savaitę tarp 11 ir 19 d. praleis Pranciškonų vasarvietėje Kennebunkporte, Me.

— Kun. Antanas Rubšys, Manhattan kolegijos profesorius, Bronx, N. Y., Lietuvių katalikų Mokslo Akademijos suvažiavime Chicagoj skaitys paskaitą apie archeologiją ir Sv. Rašto autentiškumą.

— Lietuvių pranciškonų provincijos kapitula prasidės rugsėjo 4 d. Kennebunkporte, Maine. Bus renkamas naujas provincijos vadovybė, kuri vėliau paskirs atskirų vienuolių viršininkus ir pareigūnus.

— Maironio lituanistinė mokykla New York'e šį mėnesį sukaunka 30 metų.

— Tryptinis, New Yorko lietuvių tautinių šokių ansamblis, vadovaujamas Jadvygos Matulaitienės, šį rudenį švenčia 30 metų sukaktį.

— Lietuvių kredito draugija veikia Los Angeles, 3356 Glendale Blvd.

— A. a. Dr. Mykolas Devenio prisiminimas ruošiamas rugsėjo 23 d., 12:30 val. Sv. Kazimiero parapijos salėje, Los Angeles, Kalifornijoje. Pagrindini-

niu kalbėtojų pakviestas buv. Vliko vicepirmininkas ir žymus visuomenininkas Juozas Audėnas.

— Los Angeles liet. skautai, — es ir jų tėvų komitetas ruošia rudeninį pobūvį, kurio pelnas skiriamas skautų stovyklavietės išlaidoms padengti. Pobūvis įvyks Sv. Kazimiero parapijos salėje, rugsėjo 15 d., 7:30 val. vak.

— Arėjus Vitkauskas, rašytojas, žurnalistas, World-Wide News informacijos biuro vedėjas, 309 Varick St., Jersey City, N. J., 07302, pastoviai ir sumaniai informuoja Amerikos spaudą, teikdamas jai reikalingą žinių, nepamiršdamas ir Lietuvos reikalų. Pastaruoju metu jo rašiniai buvo atspausdinti "American Scene", "The Detroit Elish Chronicle" ir eilėje kitų laikraščių bei žurnalu. Lietuvos ir lietuvių reikalai jo pristatomi objektyviai.

ARGENTINOJE

— Dr. Justas Kuncaitis, anksčiau gyvenęs Argentinoje ir čia profesoriavęs universitete, yra atvykęs į Argentina, nes yra pakviestas skaityti paskaitą mikologijos kongrese — IX Jornada Argentina de Micologia, Rezistencijos mieste, Chaco. Be to, lankysis San Luis bei Cordobos provinc. Dr. J. Kuncaitis vykdamas sustojo Bs. Aires mieste. Jurgio Vitkausko lydimas, aplankė "Laika", o grįždamas žadėjo ilgiau pavyti.

— Prof. Stasys Goštautas, profesorius Bostono universitete, kur dėsto palyginamąją literatūrą, lankėsi Argentinoje. Pirmiausiai lankėsi Brazilijoje, dalyvaudamas ten Pen Clube — Tarptautiniame Rašytojų suvažiavime Rio de Janeiro mieste liepos 15—21 dienomis. Tame suvažiavime profesorius atstovavo lietuvių rašytojus. Iš čia atvyko į Buenos Aires pasimatymui čia su argentiniečiais rašytojais, o kartu atvyko aplankyti ir lietuvių koloniją, ypač veikėjus bei kultūrininkus. Profesorius aplankė Auš-

ros Vartų parapiją Avellanedoje, lydimas SLA pirmininko R. Stalioraitis. Ta pačia proga aplankė parapijos įstaigas, bažnyčią, muziejų, mokyklą ir parapsalę. Svečias taip pat aplankė SLA patalpas Lanus mieste ir Liet. centrą — Villa Lugano, pasimatydamas bei pasikalbėdamas su tu įstaigų pirmininkais bei valdybomis. Po to prof. S. Goštautas išskrido į Bogotos miestą, Kolumbijon, kur anksčiau yra gyvenęs, o nuo 1962 m. gyvena šiaurinėj Amerikoje.

Raulas Stalioraitis, sėkmingai vadovavęs Argentinos lietuvių organizacijai, yra vėliau perdavė Julijui Micidui.

— "La Nacion" rašo, kad muzikiniame veikale "Embassy" teatre ("Aqui no podemos hacerte") artistų tarpe randas viena lietuviška pavardė — Ricardo Pashkus. Veikalas sėkmingai ėjo 8 mėnesius praeitais metais, dabar vėl pradėtas statyti.

— "Mindaugo" drangijos šeštadienines mokyklos mokytoja Valentina Bukauskaitė de Persico, šių metų birželio mėn. išvyko į JAV-bes, pas savo dėdę S. Louis valstijoje. Lankysis ir Europoje. Mindaugiečiai linki geriausios kloties kelionę.

— Berisso mieste, Emigrantų sostinė, karalaitė, Adriana Jocyte atostogavo Bariloche kalnuose. Grįžusi vėl išvyko su mokyklos ekskursija drauge su mindaugiete p-lė Miriam Griškaitė į Kordobos kalnus, Carlos Paz miestą.

OKUP. LIETUVOJE

— Dionizo Poškos "Muzikas Zemačių ir Lietuvos" Vagos leidyklos Vilniuje neseniai išleistas nauja laida, atskiru puošniu leidiniu. Pateikta 44 grafiškų iliustracijų ir toks pats skaicius dailių užsklandų. Iliustracijas linoleume raizė dail. V. Jurkūnas. Redaktorė St. Budrytė, tech. redaktorė B. Šilvinskienė. Knyga 48 puslapių.

— Dail. Kostas Dočkus nupiešė gražias spalvotas iliustracijas vyskupo Antano Baranauko "Anykščių šileliui", kuri ištraukos knygos pavadinimu "Šilas nubunda" išleista atskira didesnio formato knyga.

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

VI-TOJI TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖ

VI-toji Tautinių šokių šventė įvyks 1980 metų pirmąjį liepos savaitgalį. Pirmininko Jono Talandžio v. įvaujamas šventės komitetas jau buvo susirinkęs eilę kartų planuoti ir vykdyti pasiruošimo darbus. Jau beveik visos komisijos yra sudarytos. Salė jau užsakyta ir visi kiti darbai eina pirmyn.

Ašku, kaip ir visuomet, vienas iš didžiausių komiteto rūpesčių yra finansai. Tas ypač tingai matoma šiais metais, kai vis didėjanti infliacija taip pat paliečia ir šventės biudžetą. Šventės pradinė išlaidoms padengti jau yra gauta iš JAV Lietuvių Bendruomenės krašto valdybos 2000 dol. avanso. Taip pat Pasaulio Lietuvių dienų komitetas pažadėjo 1000 dol. auką. Šventės komitetas yra labai dėkingas už šias sumas, bet pagal dabartinį šventės biudžetą to dar neužteks.

Todėl šventės komitetas jau beveik savo pirmajame posėdyje nusprendė daryti šį rudenį lėšų telkimo balių. Atsižvelgus į visus kitus parengimus, o taip pat į salės ir orkestro gavimą, baliaus diena yra š. m. lapkričio 17. Jis įvyks Olympia Fields Country Club patalpose.

Prašome jau dabar rezervuoti lapkričio 17 dieną. M. I.

CHICAGOS ŽINIOS

UŽDARYS FONTANĄ

Buckingham fontanas bus uždarytas Darbo dieną, o tada visą savaitę prie jo darbuosis paruošdami žiemai.

MAUDYMOŠI BASEINAI

Lauko maudymosi baseinai Chicagoje uždarys. Papildomus uždarys rugsėjo 3 dieną.

BAIGSIS KONCERTAI

Mažesniuose Chicago parkuose rengiami koncertai baigsis rugsėjo 3 d. koncertu Calumet parke, 9801 S. Avenue G.

VYRAS SU DINAMITU

Chicago policija areštavo Larry Daniels, 32 m., kuris savo automobilį turėjo 22 gabalus dinamito. Automobilis buvo pastatęs prie 5100 So. New England. Nežinomas asmuo policijai pranešė apie tą dinamitą.

ATPIGS

Sears and Roebuck bendrovė paskelbė, kad rudenį daugeliui prekių numuš kainas 20—50%.

Išleido "Vagos" leidykla Vilniuje. Iš viso keliomis spalvomis atspausdinta 21 iliustracija.

— Vytauto Sijos Geros naujas apsakymų ir apysakų rinkinys "Aleksoto tiltas" išleistas Vilniuje. Tai ketvirtoji jo kūrinių serijinio leidinio knyga.

— Mirė Ona Akromienė Seirijų vidurinės mokyklos mokytoja.

— Projektuojama įkurti fazanų ūkį, kuriame kasmet būtų išauginama 30,000 fazanų. Fazanukai į laisvę būtų veisiami pastatuose, o į laisvę išleidžiami jau paaugę. Ūkis bus įrengiamas pagal Lenkijos panašaus paukščių ūkio pavyzdį.

— Romas Vilkas, 19 metų amžiaus jaunuolis, drauge su kitais žvejojo Neryje prie Ugninkų. Nelegalūs žvejai žuvis sugauti naudojo elektros srovę, kuri minėtą jaunuolį ir užmušė.

— Pelyšos upelio krantuose, Anykščių apylinkėse, 7-8 metrų gylyje aptiktos trapios šarvuočių žuvų liekanos, nebologai išsilaikiusios. Nustatyta, kad jos čia gyvena prieš 320—400 milijonų metų, taigi devono periodė.

pose, kur šventės komiteto pirmininkas Jonas Talandis yra ilgametis narys ir direktorius. Šis išskilingas balius turės programą, puikią vakarienę, šokių ir įvairių staigmenų.

Mūsų Tautinių šokių šventės, įvykstančios kas ketveri metai, yra svarbiausios ir didžiausios lietuvių kultūros ir lietuviškų tradicijų manifestacijos. Į jas suplaukia lietuviai iš visų pasaulio kraštų, į jas atsilanko aukščiausieji JAV valdžios pareigūnai ir politikai. Ateinančių metų Tautinių šokių šventei jau yra pakviestas JAV prezidentas.

Taigi VI-sios Tautinių šokių šventės reikšmė yra daug didesnė, negu tik lietuvių suėjimas, pasišokimas, pasidžiaugimas. Tai yra taip pat pasirodymas mūsų susipratimo, vieningumo mūsų gyvasties. Pagal šventės sėkmę kitos tautos ir JAV politikai sprendžia apie lietuvių stiprumą.

Pirmasis žingsnis, nulemiantis šventės sėkmę, yra finansinis stiprumas. Todėl šventės komitetas nuoširdžiai kviečia visus lietuvius dalyvauti šventės lėšų telkimo baliuje lapkričio 17 dieną Olympia Fields Country Club patalpose.

Prašome jau dabar rezervuoti lapkričio 17 dieną. M. I.

BYLA DEL BAŽNYČIOS

Išsikėlus daugeliui papriečių atsidūrė sunkioj finansinėj padėty švč. Širdies bažnyčia, 11652 S. Church St., Chicagoje, ypač kad pastatui reikia didelių remontų. Kard. Cody nusprendė bažnyčią nugriauti. Žmonės susiorganizavo ir kreipėsi į teismą, kad kardinolo sprendimas būtų panaikintas. Illinois apeliacinis teismas nusprendė, kad čia bažnytinis reikalas. Civilinis teismas į tai neturi kištis ir paliko kardinolui teisę elgtis, kaip jis galvoja.

NEDAUG, BET UŽTEKS

Numatoma, kad žiemai nebūs JAV-se turimo kuro daug, bet vis dėlto pakankamai.

KONCERTAS

Darbo dieną, rugsėjo 3 d., prie Mokslo ir pramonės muziejaus Chicagoje bus Chicago kamerinio orkestro koncertas visiems nemokamai.

Advokatas JONAS GIBAITIS

6247 So. Kedzie Avenue
Tel. — 776-8700

Chicago, Illinois 60629

Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 val. iki 1 val. d.

ADOLFAS VENCLAUSKAS

KOVOJE SU MILŽINU

Knygos turinys paimtas iš okupuotos Lietuvos gyvenimo, kuriame aprašo tuometinius įvykius provinciniame miestely ir jo apylinkėse kada vyko sunkios partizanų kovos su okupantais ir jų padėjėjais.

Išleido Akademinių Skautų Sąjūdžio Filisterių skautų sąjungos Worcesterio skyrius. 230 pusl. Kaina su persiuntimu \$5.75. Illinois gyventojai prideda 25 ct. valstijos mokesčio

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Illinois 60629

Advokatas

GINTARAS P. CEPENAS

Darbo valandos: nuo 9 v. r. iki 7 val. vak. Šeštadienį nuo 9 val. ryto iki 12 val. d.

Ir pagal susitarimą.
Tel. 776-5162 arba 776-5163
2649 W. 63 Street
Chicago, Ill. 60629

Jaunimo reikalų aptarimas LFB studijų dienos. Iš kairės: Danutė Norvilaitė, Linas Kojelis ir Milda Lenkauskienė. Nuotr. Vyt. Mašolio